

ژوند یو سراب

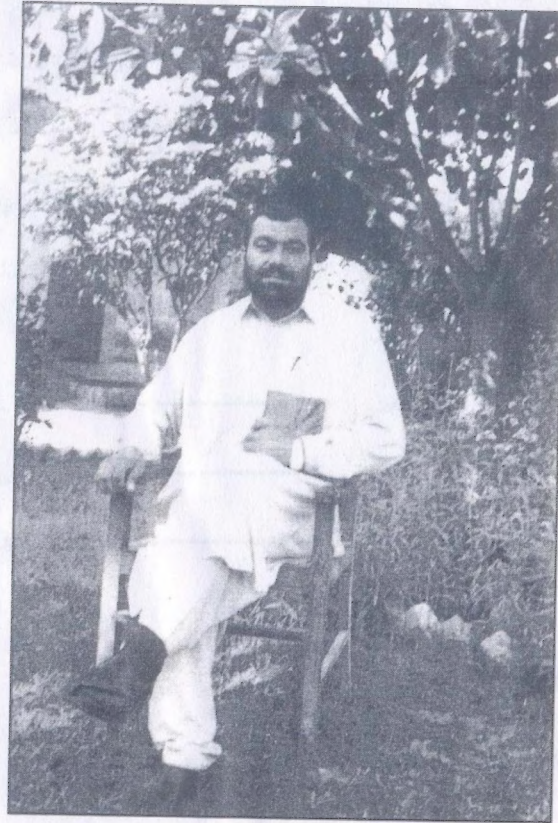
دا څه ژوندون دے ، مختصره افسانه غونډے ده
مرگے د یار په لور، د تگ څه بهانه غونډے ده

ایم طارق سحر

ٲول حقوق محفوظ دي

ڊڪٽاب نوم	-----	ٿوند يوسراب
مصنف نوم	-----	ايم طارق سحر
ڇاپ خانہ	-----	سهيل پريس مردان
د ڇاپ ڪال	-----	دسمبر ۱۹۹۹ء
ڪتابت	-----	يو ايس ايم ڪمپيوٽر
		ستتر مردان
تعداد	-----	پنڄه سوه
قيمت	-----	۳۰ روپي
ڊموندلو درڪ	-----	پښتو اڪيڊمي پښتور
		يونيورسٽي
		يونيورسٽي بڪ ايجنسي
		خير بازار پښتور
		لوند خور بازار

فوټو

ایم طارق سحر

ټرون

د مینې ، خلوص ، صدق او
اخلاقیاتو په نوم
افسوس چه رو رو په
ختمیدو دی

ایم طارق سحر

سريزه

”ژوند يو سراب“ د بڼاغلي طارق سحر د شعرونو د مجموعې نوم دی. په دې نوم کښې د شاعر د فکر يو څرک ښکاري که هر څو د ادھر شاعر الميه ده خو ځنې شاعران د رجائيت او قنوطيت په بريد د ژوند تيرولو توان لري. يا په مقام د ميشته کيدو مجبور وي. ولې د شاعر غم دومره څرکند او ښکاره غم نه وي که هر څو دې د ښکاره کولو هڅه کوي هومره نور په بيخ کښې پټ پاتې کيږي. نو شايد شاعر له نورو خلقو ممتاز په دې ، دې چه د خپل درد د اظهار په هنر پوهيږي اور اظهار سره نيم درد څوکم شي.

د شاعر دغه درد کښې يواځې د هغه د خپل ژوند خپل ارمان او د خپلو آرزوگانو د ناتمامي او ناکامۍ څرکې نه وي د بنيادم د ماحول د فکر د تجربې د تخيل او ذهن تر دې چه د امکان الميه هم هغه ته د ژوند د ثابتۍ او په دې کښې د انسان مجبور مقام مخې ته کيږي. دا د داخليت د شاعر يو خصوصيت بويه. د مقصديت قائل شاعران د

ژوند يو تور ګرنگ دی ، دې ګرنگ کښې وي تياره مدام ژوند د غم يو شپه ده ، ته خوبونه پکښې مه ګوره هر ساعت د ژوند کښې ، څومره ډير ډير فریبونه وي ژوند پیکه پیکه دې ته رنگونه پکښې مه ګوره

خپل اظهار په درکم د ابهام نه کار اخلي ځکه چه هغوی د ژوند او انسان په مسائلو "پراه راست" تبصره کوی هغه د خارج نه تاثر اخلي او د خپل داخل په خوږو د فن په جامه کښه رانغاړی خود داخلیت شاعر د دې په تقابل کښه د بل د ادیت ښکار وی هغه خپل داخل حال وئیل هم غواړی او دا به هم ووايو چه وئیل گران هم وی۔ ځکه چه دا د ده د ذات د ارمان د خواهش او د تخیل نه د پردې لږه کولو نوعیت لری اور شاید فن ځکه په وجود کښه راشی۔ که وائی هم مشکل اور که نه وائی هم گرانه خودا حقیقت دې چه داخلیت د موضوعاتو شاعر کښه یو فکري ژورتیا د هغه په شعر کښه خوند سیواکوی۔

ښاغلی طارق سحر ماته د داخلیت عجیبه شاعر ښکاره شو۔ شعر سره د هغه مینه ده، یو بالغ نظر انسان دې۔ کلکه عقیده هم لری ارمانونه او آرزوگانې خوبه یقیناً لری او د دغه ارمانونو د رژولو تکل به ئې کړې وی که نا، دا وئیل گران دی، په دې چه شاعر په خپل ارمان ژوندی وی خود ارمان غم او لذت یو خپل اثر او سرور لری چه د شعر وئیلو

په مشغله ورسره ژوند تیریری۔

د طارق سحر په شاعرۍ کښه د مجاز خوندونه هم شته غزل کښه داخلې معامله داسه ستائی:

په انتظار م سترگې مړې شوم ته به کله راځی
تیرې قيصی ټولې زېرې شوم ته به کله راځی
د ژوندن نمر زما پریوزی بازیگر غوندې شو
زما ښائسته سترگې پندې شوم ته به کله راځی

د طارق سحر آزاد نظم د ستائنه وړ دې، په دې جدید صنف کښه جوت مقام لری، ژوند، انسان، امه زمونږ زور کوره، زما خیالی دلربا، او محبوبا! زمانه لایم، شهکار نظمونه دی چه مقصدیت داخلیت او فلسفه لری، د خارج نه هم سترگې نه پټوی او د هغه په ځان د ترس راتلو نه زیات په حالاتو دردیدلې ښکاری که هر خو د ځوانې حوصلې خاوند ښکاری ولې د قسمت واگې د هغه په لاس خونه دی نو شاید ځکه هغه ژوند چه د کومې زاوینې نه کتلې دې او یا ورته گوری څه ئې لیدلی دی څه ئې موندلی دی۔ خو په کوم کښه د دغه لیدو او موندو عمل او اضطراب شل نورې دروازې هغه ته لږه کړې ښکاری او د بالغ نظر انسان په

حيثيت ڪه ڇه هم د قنوطيت په بريد ولاړ بڼڪاري ولې ژوند ورته وړاندې د يو سراب نه زيات څه نه بڼڪاري خو بڼه خبره داده چه دې په دغه سراب كېنې هم د خپل تلاش او جستجو مزل جاري ساتي گڼي د ځانه خو به چاپيره چورلي چه ژوند هم كول دي او د پېښتنې معاشرې تقاضه هم -
طارق سحر د داخليت يو بالغ نظر شاعر دې

ډاکټر راج ولي شاه خټک

ډائريکټر پښتو اکيډمي

پېښور يونيورسټي

صوبه سرحد پاکستان

څلورم اکتوبر، کال ۱۹۹۹ء

☆ د سحر تياره ☆

طارق سحر زما دوست او زما ملگر دې ډير اخلاصی بنيادم دې زه ئې د ډير وخته راسې پيژنم - طارق سحر د ادب سره ډيره جوخته رشته لري - شاعر دې - اديب دې په نوو زلمو شاعرانو كېنې د سحر يو خصوصيت دا دې چه د ژوند پخپله يو خپل نظر لري دا نظر د فلسفيانه تفكر سره سره ډير دردناك او سوزناك هم دې كه مونږ هر څو دې نظر ته د قنوطيت اثر ووايو خو دا قنوطيت هم نه دې بلكه دا د ژوند اصل څيره ده - "لاړ زيرې مازيگرې شو" نظم د مطالعې نه ده د دې فلسفيانه او رنگين نظر د ژوند حقيقت د يو پرقيدونكي سراب په شان بڼڪاري مازيگر هر چا ستائيلې دې خود هر شاعر په سر د پيغلو جونو د ځوانۍ او مستۍ هاتي په سر سور وي مگر ده په نظم كېنې د ژوند او مازيگر يو حقيقت د ډير درد او كړې په تناظر ډير عجيبه بڼڪاري دغه شان "د مور قبر ته"، نظم كېنې سحر صاحب د ژوند د خوب پخپله د خپل لاشعور ډير بڼكلې ننداره وړاندې كړې ده داسې بڼڪاري چه طارق سحر د "درد او

کرب“ شاعر دے خودا درد او کرب نہ د شخصی مینے پہ
حلقہ کبنے گیر دے او نہ خہ بلے محدودے نظریے او سوچ پہ
پنجرہ کبنے پابند دی۔ د طارق سحر نظر د ژوند پہ حوالہ یو
کائناتی وسعت لری د ده د اکثر و نظمونو پہ تخلیق کبنے
دغه یو درد دے بلکه د فنا او نشت یو ډیر ژور مابعد
الطبیعاتی زخمی احساس دے چه ده د “ژوند یو سراب” په
نوم موضوع کرے دے۔

د ژور تفکر سره سره د ده په شاعری کبنے د شعریت
سوز د اور سره د لوگی رشته لری۔ بنجاری، یو ډوا، محبوبا
زما نه لارے، پانړی پانړی ئے بنکاره ثبوتونه دی په خپل
موضوع گرفت او د بیان روانی او سادگی د ده د شاعری نه
دیوے نغمے تاثر اولاروی

ډاکټر پرویز مهجور خویشکے

ریسرچ سپیشلسټ

پښتو اکاډیمي پښتو یونیورسټی

خلورم اکتوبر کال ۱۹۹۹ء

خپله خبره

ګرانو لوستونکو!

“ژوند یو سراب” زما د کلام دویمه مجموعه ده چه
ستاسو د وړاندې ده۔ ددے نه وړاندې زما د کلام اولنئ
مجموعه “د دشت لارو” په نوم پښتو ادب ته پیرزو شوم
ده، زه خو ځان ته شاعر نه وائم۔ د پښتو ادب سره مینه او
خپل احساسونه ما مجبور کړی او خه خبره د کاغذ پانړو
باندې اولیکم دا یو منلے شوم حقیقت دے چه شعر طبعی
او قدرتی خیز وی چه د یو شاعر تخیل، احساس، او د
داخلیت نچور وی۔ عام خلق که شعر ته په هر نظر ګوری
ولے د ادبی خلقو خپله دنیا وی، په دے لویه دنیا، په دومره
خلقو او دومره لوئے کائنات باندې د هغوی نظرونه ښخ وی۔
شاعر خورشی ځکه چه نازک احساس لری دغه احساسونه
په ژوند دهیریدو نه وی دغه احساسونه په آخر کبنے کتابی
شکل او مومی چه د عامو خلقو جذبات او احساسات هم
راپاروی او د عقلیت اور حکمت خبره پکبنے هم بیا
مومی۔

دا دنیا، ژوند، شپه و ورځ، تیر وختونه، که په هر
انداز کښه وی یا تیرشی خودا د انسان په ذهن او یادونو
کښه څه خبره پاته کړی کله کله انسان د راتلونکې زمانې
نه هم یربزی دا ټولې خبرې د یو شاعر احساس ډیر زیات
خوږ وی او په دې وینا مجبور شی۔

نمر د ژوند م

لار ډوبیری

د ژوند لویه ورځ شوه تیره

دواړه لاسه م خالی دی

م

جولې د غمه ډکه

لار زیرې مازیگرې شو

زه روان

تیره ته ځمه

بس دې ډیر وئیل نه غواړم د خپلو ټولو ادبي ملگرو
مننه کوم چه ماته مې لورې لورې حوصلې راکړې او زه ئې د
کتاب په شائع کولو مجبور کړم۔ خصوصاً زه د پښتو

اکیدیمې پښتور یونیورسټی ډایریکټر صاحب محترم ډاکټر
راج ولی شاه خټک او ډاکټر پرویز مهجور ریسرچ
سپیشلسټ ډیره مننه کوم چه زما په دې کتاب ئې د خپلو
درنو خیالاتو اظهار اوکړو۔ او زما د پښتو ادب سره مینه او
حوصله نوره هم زیاته شوه۔

گوتې قلم ته په ژړا شوم

خط به باقی وی مونږ به تورې خاورې شونه

په مینه مینه

ایم طارق سحر

څوارلسم اکتوبر کال ۱۹۹۹

د زیارت ورځ۔

حاسد تہ!

حاسدہ! حسد مہ کرہ بیا ہلہ لولہ کتاب
کتاب گورے کتاب وی شے پہ حسد بہ کباب
چہ حسد در کبنے نہ وی پہ معنی بہ ئے شے پوہہ
زر گئے ور تہ صفا کا بیا ئے لولہ ہر یو باب

سبحان الکریم الحکیم

خومرہ بنکلے دے ستا حسن زما بنکلے محبوبا
تہ د نور یوہ رنرا ئے تہ یو ستورے د صبا
ستا د حسن ثانی نشتہ دے دنیا کبنے دلربا
د خوبانو لوئے سردار ئے، د شاہانو شہنشا
خومرہ تا باندے مٹین دی اے د ہر چا محبوبا
تا زما نہ ہم زہ وے لے خپل حسن مالہ را
دومرہ لویہ میکدہ کبنے بے سرورہ بے خمارہ
چہ زہ نوش کرہ شراب پیالہ راکرہ ساقیا
اے آقا، اے ہو شرابا، اے خوبا، اے دلربا
تہ خیر کبنے ئے زما، تہ زما بنکلے شہا
تا عالم رنرا رنرا کرو ہر سحر اور ہر بیگا
تہ سپور مئی د خوار لسمے پہ عالم کبنے ستا رنرا

خپله خدایه

رڼه حسن ماله راځي رڼه مينه ماله راځي
 لږ راتپي م کا خپل ځان ته په رکوع په سجودو
 ستا په حسن نه مريزيم ، ستا په مينه نه مريزيم
 لږ م ځان ته رانزدې کا چه شم مور ستا په بوښو
 زما بړندې سترگې مړاوې زما بړند وجود لږ سست کا
 چه زه پريوزمه په زمکه، شم بې هوشه په سلگو
 د خلوص او ادب ډکه، ستا نه هغه مينه غواړم
 ما عادت کا خپله رڼه! په قعدو په سجودو
 سم م خپل مکان ته بوځه ما مهمان کا د خپل حسن
 ورې زړه م نه مريزي ستا د حسن په ليدو
 گير چاپيره کائناتو کښې، هستي د ليدې کيزي
 څومره ډير حسن د ښکاري د کعبې په منارو

خپل حضور ته!

ډير لږ م ځي محبوبه! څومره ډير م فاصله دی
 ديدن ته م زړه کيزي څومره لږ م فاصله دی
 دا هجر دې که وصل عجيبه غوندې م مينه
 درتلې نه شم محبوبه! څه مجبورې فاصله دی
 په مينځ کښې لوئې بحرونه دی څه لوئې ريگستانونه
 يوازې درتلې نشم څه گورې فاصله دی
 ډير زړه م خدائيگو کيزي، مدينې لارو کوڅو ته
 په يثرب کښې هم ته لږم، څومره ځورې فاصله دی
 واخله واخله محمدا! تش سلام زما قبول کړه
 زه مټين يمه په تا، مينځ کښې سترې فاصله دی
 ستا هجر کښې رنځور يمه، دې عم نه به زه مړ شم
 سحر! ارمانی به شې رنځورې فاصله دی

يا رسول الله

تيرے د دیدن یم اے جانان د مدینے
 پہ زره کینے م ستا مینہ ہم ارمان د مدینے
 درختم به دے دیدن له، ته رښتیا څما دلبرئے
 کوڅو کښې به دے ګرځم یو زمان د مدینے
 فرصت راګر هجرانه چه په لورد جانان لار شم
 په زره م راوړیزې هر یو آن د مدینے
 ترڅو به داسے تیرے یم حضور ستا د مدینے
 له غمه به دے مړشم په ما ګران د مدینے
 لیدل غواری حضوره سحرستاد کوڅے خاورے
 دیر تیرے د وصال دے، مهربان د مدینے

000- بے وفا دنیا -000

زرګیہ صبر شه د چا ګیلے کرې
 دا خوبه حسه، لا پروا دنیا ده
 غلے غلے شه پریشانه نه شه
 دا خود غرضه، بے وفا دنیا ده
 په خپله مینه بد ګمانه به شه
 د ظالمانو، بے نوا دنیا ده
 زره ته پخپله قراری ورکوه
 دا د ړندو او نابینا دنیا ده
 د جانان مینه زما لوی جهان دے
 دا م د زره ځان له تنها دنیا ده
 سحرا پام کوه رُسوا چه نه شه
 دا خو ذلیل بے وفا دنیا ده

”ستر گئے“

کہ دا ستا ستر گئے ، خونے نہ وے ما بہ ولے کتل
کہ خندیدلے راتہ نہ وے ما بہ ولے خندل

دوسرہ خونے چہ ئے دَ تول عمر بیمارہ کرہ
کہ ستا دَ حُسن خواہہ تہ وو ما بہ ولے ژہل

”غزل“

زما لیونی زہ تہ د جانان خبرے مہ کرہ
زخمی زخمی خَیگر تہ د ارمان خبرے مہ کرہ
زہگی م اور اغستے پہ مزہ مزہ بلیری
لمبو باندے سوزیری د نیران خبرے مہ کرہ
مینہ خوشحالی وی یو وصال او انتظار وی
زما مینہ شوہ ہجر، د ہجران خبرے مہ کرہ
د ہجر درد ئے خدائیکو بہ ہمیش زما پہ زہ وی
دا درد زما ہم بس دے د درمان خبرے مہ کرہ
دا شتہ غمونہ دیر دی اے ناصحہ مانہ واوہ
پریشان زہگی تہ نورے د خفگان خبرے مہ کرہ
بے وسہ ئے ، بے بسہ ئے ، زما د زہگی مینے
سحر! تہ دنیا تہ د خپل حان خبرے مہ کرہ

﴿ دمور قبر ته! ﴾

دے دنیا کبنے هيڄوڪ نشته ڇه نازڪ زړه م ڦلار ڪري
مورے ما ته لڙ راپاسه! ڄوڪ به ڊڪ زړه م ڦلار ڪري
مورے تاله ڀيم راغلي ، ماله خپله مينه راکړه
دے دنيا کبنے رحم نشته، ڄوڪ به کلڪ زړه م ڦلار ڪري

ستا بنائسته وجود نه مورے يو د خاورو ڇلي جوړ شو
ستا د بنگلي ارمانونو، تش يو خرڇن شان ڊهيري جوړ شو
زما ڊيره مينه مورے ستا په خاورو نه مڙيڙي
زه ڇه گورم ستا مزار ته، تر ڊهيري د خاورے جوړ شو

مورے ما ته لڙ راپاسه راته اووايه حالونه
ژوند د ٽول ځان سره يوسه ڪه به راکړي ديدنونه
هيڄ وئي نشم له درده زړه م ڊڪ دے رابهيري
زه به ٽول عمر پريشان ڀيم ، زه به ڪړمه ستا غمونه

دے دنيا کبنے به دير خلق مورے وي او ته به نه ئي
ورځي شپي به داسي وي، او ته به نه ئي
ستا په نشت به خپلي مورے! ماته ځان نيمگرمي بنڪاري
ستا يادونه به تش وي، او ته به نه ئي

ته ڇه لاري زما مورے تا زه چاته پريبنودمه
ته ڇه مے به په خپل کور کبني زه به هسئي خنديدمه
ديوانه به شم له هجره ته ڇه نه ئي دے دنيا کبني
د معصوم غونڊي به ٽارم مورے تا به يادوومه

ستا د مينے د ژوندن هره لمحہ زما ياديري
ستا د بنگلي وجود شان ، هره لحظه زما ياديري
ڇه ته به مے ڇه کوم ڄائي ناسته، ورته ورشم په ٽراشم
هغه ڄائي خالي اوس پروت وي، زمانه زما ياديري

کور به خوشي وي اے مورے ستا په غم به زه سورے ڀيم
زه به گورمه ستا مينه ، خو به هر چاته پردے ڀيم

ماخدمت د تا اونه کړو، مورے زر رانه جدا شوے
کور ته راشم چه ته نه ئے سرگردانه بے اسرے یم

له ډیرے مینه ډیره درده لیونے به شمه
زړه کیه صبر شه سوزیم سپیلنې به شمه
دا خو دستور دے ژوندن خاورو له ځی
ستا په هجران کښه خپله مورے دُردانے به شمه

اے مورے! ما رضا کا مرور تاله راغله
ولاړ د پښو ته ژاری نن سحر تاله راغله
دے دنیا کښه هیڅوک نشته چه دا اوبنکے م کړی اوچے
راپاسه مورے پاسه! خپل ځیگر تاله راغله

”انسان ته“ آزاد نظم

دومره مستی ولے کړے
دومره غرور ولے کړے
دا دومره ناز ولے کړے
ستا خو وجود هم نه وو
وے د عدم دنیا کښه
ځان ته لږ پام اوکړه
دا سترگے کوږے کا ته
او!

سم کتل په اوکړه
چه ستا هستی له کومے
اوستا!

تخلیق له کومے
په کومه لار راغله
اوستا راتگ ځنگه وو
خومره بے وسه وے ته
خومره بے حسه وے ته

دا هر څه وینه خپله

سترگه د مه پتووه

نه په اول کښه څه و

اوستا آخر به څه وی

اوس دومره سر اوچتی

یو لوئې باغی ئې له ځان

اولوئې باغی له جهان

دا هر څه هیر

دی درنه

انسانه! کله کله

د ځان خبر اخله

ځان ته لږ پام کوه

بانږه د سراوې سراوې

وجود د غلې غلې

لږ به ایسار ئې دلته

کډې به بیا بار و

څه به په اوږد سفر

د زمکې خپله کښه به

بیا!

په یو اوږد مزل

پټ پټ

په روږوان ئې

نه به د غږ خپوړی

نه به د شرنگ خپوړی

انسانه!

سر بنکته که

لږه ژړا اوکړه

پخپل ژوندن

پخپل وجود خپله هستی باندې

هیڅ

حقیقت نه لرم

ستا یو خیالی دنیا ده

دا دومره نازولې کړې

په دې رنډ اوږڅه به

ورک شے گورے

خومرہ قومونہ

بنائستہ خلق ستانہ

مخکبنے ورک دی

بیا دومرہ ناز ولے کرے

دومرہ غرور ولے کرے

بشکتہ کہ سر بشکتہ کرے

چرے اوچت ئے نکرے

”غزل“

اے عشقہ تہ کہ نہ وے زہ بہ نہ وے دردیدلے
اے حُسنہ تہ کہ نہ وے زہ بہ نہ وے ژریدلے
ژوندن بہ مِ خاموشہ، غلے غلے وو تیر شوم
خزانہ تہ کہ نہ وے زہ بہ نہ وے رژیدلے
کہ نہ وے پہ سینہ کینے مِ اورونہ ستاد مینے
بخری د وحدت باندے بہ نہ وے بلیدلے
حیران یمہ زہ تاتہ ستازرگی اوستا احساس تہ
بس کاش زما محبوبہ، چہ پہ برخہ مے تہ نہ وے رسیدلے
ازل نہ کائناتو تہ زخمی زخمی راغلے
بھیری را نہ وینے پہ ہیخ نشم جوریدلے
د حسن نہ د عشق نہ کہ خبر نہ وے نویسنہ وے
پہ درد کینے د ہجران بہ دومرہ نہ وے دردیدلے
دلبر کہ مِ دلدار وے، دلبری ئے راسرہ کرے
سحر پہ خیلہ مینہ بہ بس نہ وے کریدلے

ژوند ته به تیر شی!

اور باندې د مینې به زه ټول عمر سوزېږمه
 غم کېنې د جانان به زه همه عمر دردېږمه
 څه چې م په زړه دی هغه واړه حسرتونه شول
 هیڅ نه پوره کېږي ارمانونو کېنې خوږېږمه
 زه څو ځان وتل غواړم د دې نه زه وتی نشم
 لا م وړی په بنکته خدائیګونور هم زه دوېږمه
 ژوند ته به تیر شی ارمانونو حسرتونو کېنې
 غم د راله راکه زه به ټول عمر ژړېږمه
 دا څنګه چلونه دی او دا څنګه وختونه دی
 بخت راسره نه ځی د خپل ځان نه هم یرېږمه
 نه دې دا ژوندون خدایه! قبول ماته
 و ا م خله دا روح خدایه ترکومې به کړېږمه

اے خوزه صنمه!

ژوند که م ايرې شی او وجود م خاورې خاورې شی
 اے خوزه صنمه! خدائیګو کله به دې پرېږدېږمه
 هغه څه چې غواړم ، زه به هلته کېنې رسيږمه
 مړ که شمه خیر دې او زه ټول دې دې شمه
 پته م زړګی ته ده دا لارې څومره سختې وی
 یا رنړا رنړا به شی یا به ځان لوګې کړمه
 څنګه زلیځې چې یوسف او موندو په مینه کېنې
 وئیل به ئې د مصریانو د پیغور نه، نه یرېږمه
 خدائیګو دا قسمت م زلیځې غونډې بیدار نه دې
 دې خو یوسف او موند ولې زه به څو کړېږمه
 مه وایه جانان ته څه سحر! بس دې مه وایه
 هسئ لیونو غونډې بې ځایه زه وئېږمه

”غزل“

نرمے نرمے م درد دے اے غمونو مانہ واورئ
 خور کپے خیل جانان یم حسرتونو مانہ واورئ
 نیمگرمے دا دنیا دہ ، دا دنیا نہ پورہ کیری،
 نیمگرمے امیدونو، حسرتونو مانہ واورئ
 چہ ویش یمہ پہ غم کسے د جانان نودایہ بنہ وی
 جوتے خورمہ غورزیرم، اے خوبونو مانہ واورئ
 ورخ ہم تولہ سترمے وی او شبہ سترمے ستومانہ
 مایریردئ چہ آرام کرم اے یادونو مانہ واورئ
 زما د جانان غم خو ما سحر د پارہ بس دے
 دنیا زما نہ واورئ ، اے دردونو مانہ واورئ

آزاد نظم ”زما خیالی دلربا“

اے د گلو نہ حسینے!
 پرہ تر اوسہ ہم خور پیری
 چہ تہ تلے ئے دلبرے!
 ستا د تورو سترگو تورو
 چہ زما پہ زرگی داغ شو
 بو یو خا خکے ترے را خاخی
 چہ را خور زما پہ روح شی
 خہ خندا او خہ ستا مینہ
 چہ زرگے د زما یورو
 خہ سو دے اوشومے د ہجر
 چہ بیا رانغلے دلبرے
 سالہ غم د رابیسیار کرو
 سالہ خور د نور ہم زیات کرو
 وس زہ خہ او کرم دلبرے
 ساتہ او وایہ حسینے
 دستور د سینے نہ دے

زه حيران غوندم بنگارم
 دا خودير اورد ژوندن دے
 بے له تابه خنگه تير شي
 لږ د خدائے د پاره راشه
 لږ خبر د سحر واخله
 لايوازي دے تر اوسه
 داي بنگاري بے وفائے
 يا د زره کښې مينه نشته
 زما ژوند د يو ارمان کړو
 اے زما د زړه دلبرے
 ستا يادونه ماسره دی
 خو چه کله شم يوازي
 نو راوسپړم يادونه
 ستا يادونه م نور خور کړي
 ستا نه دیرے دلبرے
 ما دا خپل وجود او روح
 ما دا خپله توله مينه

ما دا خپل عجيبه ژوند
 ستا په مينه مې بڅښلے
 اے ناپوهې ناخبرے!
 خپل يادونه د راواخله
 زه به ناست يم چرته غلے
 ستا د ژوند په شپې محل کښې
 لږ م لاس په لاس کښې را کړه
 ماليز او باسه تيرونه
 چه روان شمه زه ځم
 د ژوندن په شمه لاره
 گڼي هسے په تيرو کښې
 دا د خود او مينه دواړه
 ستا په يادو کښې به ډوب شي
 هريو آه زما ځما فرياد دے
 هريو گفتم زما يو سوز دے
 اے ځما بښائسته صنم!
 لږ خو ما طرف ته راشه

انتظار به زه دتا کرم
 زه به ستا لارو ته کورم
 اے خونے زما صنم!
 بیا به نه کورمه چاته
 خدائیکو دے خل له م معاف کره
 دا معافی په مینه غوارم
 که ته رانه شه دلبره
 زه به مړ شمه له غمه
 بیا به ستره په لقون شه
 دے جهان کبته به زه نه یم
 بس دے ، بس دے
 اے دلبره!
 لږ زما طرف ته راشه۔

د ملگرو نه جدا شوم

اے ژونده ډیر به وخته د نکه نه جدا شوم
 پریشان یمه ، بدبخته د ملگرو نه جدا شوم
 طوفان د ورځو شپو دے ماوری په خپله مخه
 ناخپه ډیر یک لخته د ملگرو نه جدا شوم
 محفل به ددوی دک وی ولې مونږ به پکښه نه یو
 ژړا راځي ، نیک بخته د ملگرو نه جدا شوم
 یادونه به دا ستاسو همیشه زمونږ سره وی
 افسوس چه به هجرت د ملگرو نه جدا شوم
 اے زمکه ته گواه به ئے زما د زړه په مینه
 زما خواره قسمته د ملگرو نه جدا شوم
 جنازه د مینه لارې د وختونو کورستان ته
 په ژړا ژړا ناوخته د ملگرو نه جدا شوم
 هر لوری ته به مینه وی په سترگو کښه سحر
 بیلتون راغی په سخته د ملگرو نه جدا شوم

بنائسته بنکله کشمیر ته!

کشمیر! دومره بدنصیبه ولے
ستا په تقدیر کښه به وو دا لیکله
په مخ د څومره دی بنائسته خالونه
د وینو رنگ باندې ته چا سور کړه

که څوک خپل حق غواری ګناه خو نه ده
دا دومره ظلم مظلومانو باندې چا جوړ کړه
زخمی زخمی ازغی ازغی، کشمیره ستا وجود ده
د غم د ټک تاریخ هم دلته هندو تا جوړ کړه
هندوا کشمیر ته دومره ولے بدغضبیه شولے
کشمیر! دومره بدنصیبه ولے
ستا په تقدیر کښه به وو دا لیکله

کشمیر د ګلو باغ وو تر له جوړ د سرو ښار شولو
کشمیر بنائسته ګلزار وو عجیبه شان پر ناتار شولو *
کورونه ئې کنډرې شوې آبادې ګورستان شولے
کشمیر ته بنائسته وه، بنائسته خلق درنه څار شولو
هندو، مسلم سره ته ولے بدسلوکه شولے
کشمیر! دومره بدنصیبه ولے
ستا په تقدیر کښه به وو دا لیکله

انجام به د خراب وی هندو چار سره جنګ پرېږه
په پښو په د زخمی کړی تور ښامار سره لګیږه
هندو لږ پام کوه د حق او باطل جنګ ده
دا زور به د لاهو کړی ته دریاب باندې ګډیږه
آخر ته اووايه هندوا دومره بدنیته ولے
کشمیر! دومره بدنصیبه ولے
ستا تقدیر کښه به وو دا لیکله

کشمیر خیل وجود دہم پہ خیلو وینو رنگ دے
 ہر خائے ماتم ماتم دے حق ہندو سرہ پہ جنگ دے
 بازار دے کہ کوخہ دہ کہ صحرا بیکلے وادی دہ
 خرخیری غلامی پکبنے ہر خائے د زنجیر شرنک دے
 بُتان مو بنے شو، پہ اسلام تہ بدگمانہ شولے
 کشمیر! دوسرہ بدنصیبہ ولے
 ستا پہ تقدیر کبنے بہ وو دا لیکلے

”بنجاری“

دا خواری بہ زمالیک وہ
 پہ ازل کبنے چہ سباشی
 پنہ راواخلم
 لرے لارشم لہ وطن نہ
 پہ پردو کوخو کبنے گرخم
 پنہ د عطرود مشکنرو
 دا ازل نہ
 زما برخہ
 زہ تنہا تنہا روان یم
 کہ زہ روغ یم کہ ناروغہ
 پنہ پہ سرزہ وہم چغے
 زہ م سترے وجود سترے
 راو باسمہ زہ خلق دکورونو
 چہ خہ واخلی
 کہ گرمی وی کہ یخنی وی
 کہ باران وی کہ طوفان

زہ روان یمہ پہ مخہ
خلق خپلو آستانو کینے
زہ درزق پہ تلاش
خومرہ رُسوا شہم
تولہ ورخ گرخم
کوڅو کینے
چہ ماہنام شی چرتہ ستون شہم
پنډ پہ سر او وجود سترے
مسافر یم
چرتہ غلے زہ اودہ شہم
پہ صبا صبا م عمر تول تمام شو
اوس سپین کیرے بنجاری یم
کہ زہ نہ گرخم کوڅو کینے
نود لونے نہ بہ مر شہم
خدا یہ دازما ژوندن دے
دازما څنگہ هستی ده
څله راغلم دے جہان تہ

تشن د عطرو بنجاری یم
تشن پہ خیتہ م
ژوند څار شو
نہ د خدائے څہ خبر شوم
نہ رسول نہ
اوس لوټ کړے زمانو یم
لار بودا شوم
زہ ناروغه مړاوم مړاوم
گرځیدم نشم کوڅو کینے
یا بہ مړ شہم زہ کوڅو کینے
یا پردی جمات پہ گوټ کینے
یوہہ نشوم پہ خپل ځان زہ
راتگ م څہ مقصد وو
زہ انسان یم کہ
عطرو د مشکیزو بنجاری یم
خدا یہ محکینے یہ څہ کیری
دے دنیا کینے بنجاری ووم

”غزل“

زہ د جانان سترگو کبنے ورک شوم د ورتلو د پارہ
 دے خومرہ ، بنکلی سمندر لاهو کیدو د پارہ
 زہ خو دیدار تہ ، د دلدار ورتلمہ
 زما ورتلہ جانان تہ نہ وو ورکیدو د پارہ
 ما اوریدلی د ہجران صحرا کبنے تلمہ لگی
 واخلمہ زما د سترگو نم لہ د اوبو د پارہ
 م د دے سترے او رسوا دنیا نہ زہ سترے دے
 زہ د جانان سترگو تہ گورم خو بیدو د پارہ
 ما وے چہ سترگو د جانان کبنے بہ دمہ اوموم
 تلمہ ، تلمہ ، تلمہ پتیدو د پارہ

”غزل“

دلبرہ لہ خو راشہ ، تیر یادونہ درنہ غوارم
 د خدائے د پارہ راشہ ، دیدنہ درنہ غوارم
 سوالگر یم ستا د بے تہ ما مہ رتہ دلبرہ
 ستا در تہ زہ ولاییم ، احسانونہ درنہ غوارم
 پہ حسین کبنے یو اور وی سوزول پہ دلبران کا
 تہ شمع ، زہ پتنگ یم سرہ اوروونہ درنہ غوارم
 پخپلہ تہ محتاج ئے زما مینہ بہ تہ خہ کرے
 دردونہ رالہ را کرہ ارمانونہ درنہ غوارم
 ما قتل کا دلبرہ ! زہ عادت یم دغمونو
 د درد د پارہ راشہ زہ غمونہ درنہ غوارم
 چہ ہر در تہ ولاری سحر ہغہ سائل نہ دے
 جولے کبنے م خہ را کہ زہ د تہ خیرونہ غوارم

مینہ خہ دہ

تش یو خوب یوہ مستی دہ

تش یو خیال دہ

مینہ لیونتوب دہ

ناپوہی دہ

تش یو غم دہ

یو فریاد دہ

تش یو درد دہ

مینہ بنکلیے سُر دہ

دا پہ زرہ کبنے

دنتہ اوسی

یو خور والے دہ د سترگو

مینہ یو جنجال دہ

یو طوفان دہ د خیالونو

مینہ تش امید دہ

یو ارمان دہ یو حسرت دہ

مینہ خہ دہ

مینہ جدائی دہ

یو ہجران دہ

مینہ انتظار دہ

مینہ یو غضب دہ

کله قہر د زرگی دہ

مینہ اوبنکے دی د سترگو

یو ژرا د زرہ د درد دہ

مینہ وسوسے دی پریشانی دہ

آرزوگان دی

یو فریب دہ

مینہ خوگیلے دی

کله کله خوشحالی شی

بہار راولی ژوندون کبنے

دا یو لوٹے د زرہ داستان دہ

یو نیمگرمے شان قیصی دہ

کله کله دا خورہ پہ کائناتو

خیل اصلی منزل بیا مویی

خیل اصلی

مقام ته رسی

“غزل”

چه به م زرّه سره ته څه کپه نازنینې ماته څه پته وه
زما دلبرې د زرّه سترې ، اے حسینې ! ماته څه پته وه
دا به یاد وی اے زلفینې ما ته څه پته وه
لکه فرهاد به م زرّه اوچوی اے شریڼې ماته څه پته وه
زما د ژوند د ورځو شپونو د مړه ویستلې
چه ته به داسې وم صنمې ماته څه پته وه
نه اوس خپل ځان باندې پوهیږم نه جهان نه خبر
ستا په سوداګینې سوداګی شومه هیرجنې ماته څه پته وه
زما خوبونه واپس راکه چه قنار اوده شم
خوبونه سترگونه مې تلې ، کبرجنې ماته څه پته وه
راله ژړا راځي ، وختونو ، خپل یادونو پسې
زما د زړه ښکلې مشکینې ماته څه پته وه
دومره ظالم او بې وفا شو د سحر په برخه
زه څه خبر وم اے کرکجنې ماته څه پته وه

د ژوند فلسفه

بې غاړو سمندر دې بحروېر کښې طوفانونه
زما د ژوند ملاحه! ته ما کوم ګودر ته بیائې
یریرمه یریرمه، د خړو سیلابونو
ما مه بوځه ژوندنه! ته ما کوم لنگر ته بیائې
زه تلې نشم غرقیرم، که قدم اخلم ډوبیرم
ما اوباسه له دې نه، ته م تور بحر ته بیائې
کاروان د ژوند لوټیرې، زه په غټو ورته ګورم
ستومانه په ژوندن شوم، بیا م کوم سفر له بیائې
چپو د ژوندانه زه په یو تور بحر لاهو کړم
زما لیونټی مینې بیا م کوم یو ډرته بیائې
محلونه د ژوندون زما دې تورو اوبو یوړل
ما پریرده کشتی وانه ته ما کوم قصر ته بیائې
بس شپه دې وی زما د ژوندون ټول عمر د شپه وی
تیاره او غم م خوښ دی ته ما کوم سحر ته بیائې

“غزل”

اے مینې مبارک شه شاه خوبان راغلي دې
زما خوارې جونګرې ته نن ګران راغلي دې
دا ورځ به زه په پانړو کښې د سړو په اوبو لیکم
په دومره زمانو کښې م نن، جان راغلي دې
احسان به ئې د راتلو زما په غاړه لکه هار
د سروګلو اسیل دې نن مهمان راغلي دې
ګډیرې نن وختونه، فضا ګانې په خدا دی
چاپیره خوشحالی دی نن جانان راغلي دې
سحرا احترام د مینې یو خوا هم نه کړې
پخپله قدردان ئې قدردان راغلي دې

”غزل“

اے حسنه پہ قلا رشتہ دے اودہ زرگی نہ واوړه
 مامہ چیرہ سادہ یم دے سادہ زرگی نہ واوړه
 ما هیخ لیدلی نه دی د بنائست نه وفا گانے
 زما نصیب خوتور دے دے تیاره زرگی نه واوړه
 مامہ لرزوه حسنه ، زه ناپوهه ناخبره
 ته لوئے د مینے راز ئے ، م واره زرگی نه واوړه
 منمہ ستا بنائست د تامسکا اوستا خندا
 خاموشه ، غلے غلے ، دے خفه زرگی نه واوړه
 د سحر توله دنیا به ستا دیو پوتی بنائست شی
 په هیخ هم خبر نه یم یے هوډه زرگی نه واوړه

د معصوم والی مکتب ته!

یو ورځ
 هم داسے وه چه زه معصوم ووم
 کله چه راشم
 ستا بنائسته محل ته
 زاره یادونه راله شرنګ راګری
 ستا په تاریخ کبے زما هم حصه ده
 خدائیگو چه اوویریم
 راته رایاده شی آلرے دنیا
 خپله معصومه دنیا
 هر څه بدل بدل وو
 زمکے ستا شان بدل وو
 خلق هم بل رنگے وو
 زما معصومو پېنو چه
 زما معصوم وجود چه
 کوم ځای گذران کړے دے
 کوم ځای کبے وخت تیر کړے

کوم خائے کبنے ناسته کرمے

هغه خائیر له ورشم

ورته خاموشه شمه

له ډیر احساس او درده

له سترگو او بڼکې م خي

کوم خائے چه ناست به زه ووم

خپلو ملگرو سره

زما

وړو سترگو چه څه لیدلی

زمانې خدائیکو هغه ټول لږ کړي

تاسره ډیر زما یادونه پراته

تاسره ډیر زاړه یادونه پراته

خپل معصوم توب هم

زه نن دلته گورم

په ډیره گرانه باندې

زه هغه ښځه رابرسیره کړمه

اوس ده دنیا بدله

د خپلو پښو هغه واړه ښاپوڼه

د خپل معصوم ژوندن معصومې ورځې

زه ستا په مخ کبنې گورم

خو لیدم کبیري هیڅ نه

ټول زمانې

د ځان سره وړي دي

ما دلته ډیر ډیر سبقونه کړي

ما دلته ډیر د چا یادونه کړي

زما د زړه دا احساس

ډیر پخوانې غونډې دي

نن هغه خلق نشته

وه پرمې دا زمکه ښائسته

زموږ!

زموږ دا ورځې به هم

دا زمانې دوېې کړي

څه شوه وره دنیا م

په دې کوڅو کښې بوداگان چه به وو

د دے کوڅو، کورونو

توله ورځ،

څوکيداري به ئے کرله

ماته نن ډيرے دروازے

خاموشه بندے بنکاري

خوزمانے هغوی هم

نه دی پريښی

گورے!

چه کوم ځائے به ذرے ذرے وی

گیر چاپیره یو څو خر کورونه

نن ده دنیا بدله

زما معصومو پښو، معصوم وجود م

دلته کښے ډيرے ډيرے لوبے کړی

ترمرکه یاد به م وی

چرته ته به هیرم نشی

د خپل معصوم ژوندون معصومے ورځے

یو ورځے هم داسے وه چه زه معصوم وم

“غزل”

زړگيه پريږده بس دے پريږده د جانان خبرے

ستا سره نه بنائي د دے فاني جهان خبرے

جانان د بل چا دے زړگيه گورے ستا خونه دے

واله عبث راکځي د مينے د ارمان خبرے

طوفان به راشي بے وفا که م د زړه دلدار شه

جاگیر د بل چا دے ته مه کړه م د جان خبرے

چا د حسن دومره ناز دومره احسان ولے ورے

ما خود دار زړگيه مه کړه د احسان خبرے

مينے رنج کښے که م روح لارشي نو هم خير دے

لبیبه مه راځه ته مه کړه د درمان خبرے

دومره عمر دومره خلقو کښے ما څوک اونه موند

سحرآ هیرے کړه د یار او د زمان خبرے

”غزل“

زما د گلو څوکه! زما خواله لږ راځه
 دیوه د دیدن راوړه دے صحرا له لږ راځه
 زړا دے د مخ غواړمه، معذور کرمه ډیر هجر
 ټول ژوند زما تیاره دے ته بیګاه له لږ راځه
 شپه د هجر م اوږده شوه خدائیګو کله به صبا شی
 ته زما د اوږدے شپے لرے صبا له لږ راځه
 خلق ځی شاهی دربا ته څوک جوئګړو پله نه ځی
 ته په روی زما د مینے ما ګدا له لږ راځه
 زما پاکه مینه واخله، قدردانه مینه واخله
 هسئ نه چه زه رسوا شم بے نواله لږ راځه
 ستا دا مینه دردوی م ، ستا فراق مے خوروی
 سحر! ژاری ستا په مینه ، دے ژړا له لږ راځه

”غزل“

زه څه خبر وم چه به ژوند نه افسانه جوړیږی
 ما ته څه پته چه به زړه نه غم خانه جوړیږی
 ما مے هوښیار یم د خوبانو همه ځس زما
 دا حقیقت دے چه په ځس د انسان نه دیوانه جوړیږی
 زما زرګیہ ستا د مینے احترام هډو چا کرے نه دے
 ځکه تنها تنها ګرزیم نن ځما نه بیګانه جوړیږی
 زما زرګی شو بله مینه او دا ښکلے جهان
 دومره زه پوه شوم چه م زړه نه فرزانه جوړیږی
 چرته دا ښکلے زرګی، او چرته دا درد ونه
 ماته څه پته چه به زړه میخانه جوړیږی
 سحر! واخله ته د ښکلی محبوب ښکلی مینه
 تا ته څه پته چه له مینے دُردانه جوړیږی

”غزل“

زما د مینے احترام چہ تا کولے نشو
 دا درد و غم زما د روح چہ تا ورلے نشو
 نو بیا د ولے د رباب غمژن تارونہ چیرل
 پریرده چہ ژارم، زما غم چہ تا ژرلے نہ شو
 دومره زر هیر شومه د تا د بے وفا زیرگی نہ
 ولے! تا یاد زما د ځان سره ساتلے نہ شو
 نو واخله واخله دا د ځس دا د مینہ واخله
 بیا به ارمان کړے زما غم چہ تا زغملے نہ شو
 تا خو ژوندن ته د سحر ولے تیرے راوستے
 زما زیرگی ته د خپل نور هلو بخښلے نه شو

”چه ته معصوم وے چرے داسے نه وے“

ولے! ولے داسے شولے
 چه ته معصوم وے
 چرے داسے نه وے
 تا خو ساده ساده
 مزاج لرلو
 وے د دنیا نه لرے
 ډیر د گناه نه لرے
 وه د یو ښکلے دنیا
 ښائسته،
 د زړه لرولو
 پاک د وجود لرولو
 وه ستا معصومه دنیا
 نه دے څه ښه پیژندل
 نه وے په بدو خبر
 اوس دومره اور لرے ته

خومرہ حرص لہے تہ
نا!

دھر چا سرہ حسد پیدا کرو
ٹے خوانسان
خود نہ سچے جور شوے
ستا دی پہ خلہ کینے زہر
ستا دی پہ سترگو پردے
اوس دے پہ زرہ کینے تیارہ
پہ پاک احساس کینے
تیارہ

تہ ولے داسے شولے
خومرہ چہ وخت تیر پری
نوستا قدم خطا شو
روان پہ گدو و دو
پہ خپل وجود باندے
نظر اوکڑہ
کشتی دژوند دخی

گرداب تہ گورے
یو ورخ بہ دوبہ شی
او ہیخ بہ نہ وی
تہ چہ معصوم وے چرے داسے نہ وے
ہلتہ بہ جغے نعرے
او وھے حسرت تہ دکرے
دا بہ منجد ہار وی گورے
ہلتہ بہ خپل شور وی
تہ بہ لانور دوبرے
خے بہ پہ داسے طرف
خوک بہ د آہ نہ آوری
نوبیا دا دومرہ
بغاوت ولے کرے
داسر مہتی ولے کرے
تہ چہ معصوم وے چرے داسے نہ وے
تہ ولے ؟
داسے شولے

”غزل“

مہ گورہ دنیا تہ ، تہ دنیا تہ سترگے پتے کا
 خُون بہ دے زرگے کپی بے وفا تہ سترگے پتے کا
 تہ چہ خہ تلاش کومے دلے ہغہ موندے نشے
 صبر شہ زرگیہ ، تہ خطا تہ سترگے پتے کا
 خاص چہ کلہ داسے وی لہ عامو خہ گیلے کومے
 وژارہ زرگیہ تہ ژرا تہ سترگے پتے کا
 مہ غوارہ زرگیہ تہ ہر چا نہ وفا مہ غوارہ
 ہستی بہ دے خُون کپی محبوبا تہ سترگے پتے کا
 زہ کہ دیر فریاد اوکرم فریاد باندے بہ خہ اوشی
 خپلہ وفادار ئے ، لاپروا تہ سترگے پتے کا
 تہ لہ نورو خلقو نہ جدا ولے احساس لرے
 خہ سحر! فنا نہ دے بقا تہ سترگے پتے کا

مہ راءہ مرگیہ!

مہ راءہ مرگیہ! ما لہ مہ راءہ!
 دا خو دیر وختی دے امیدونہ م نیمگری دی
 تہ خاورے کول کومے ، تہ فنا کومے انسان
 ستالہ دیرے ویرے ما پہ خان باندے ژرلی دی
 ستاپہ خوشی کور کینے ہر طرف تہ بلا گانے دی
 زہ د مور نیازین یم سختے ما کلہ لیدلی دی
 مہ راءہ مرگیہ، مالہ مہ راءہ!
 ما پہ کتابونو کینے دا ستا قیصے کتلی دی
 تاپہ صحرا گانو کینے بنارونہ خپل آباد کرلہ
 ستا د مرو بنار کینے راحتونہ چاموندلی دی
 خومرہ خاموشی دہ خومرہ غم د ستاپہ کلی کینے
 دومرہ دیر دردونہ ما سحر کلہ لیدلی دی

خار له تا وطنه

خار له تا وطنه ستا د خاورونه به خار شم
 د سرو گلو مسکته ستا د گلو نه به خار شم
 آباد د تا په جالو کښه بيدار بلبلان دی
 طوفان که په تا راشي ستا د سختو نه به خار شم
 ستا د باغ بورا ئيم زه به هغه گوتی اوچيچم
 زخمی به شی چه گل شوکتی، لولکونه به خار شم
 چرته صحرا گالی چرته ښکلې ښائسته غرونه دی
 ځان به درلوگي کړم ستا د غرونو نه به خار شم
 دا د عبادت زمکه دا د سجدو زمکه
 ستا د آزادی د ښکلې ورځو نه به خار شم
 سندهی که پنجایه یمه، افغان که بلوچي یمه
 قربان شمه له تا، ستا د جونگرو نه به خار شم
 هندوان که انگریزان دی، تل په تا باندې حملې کوي
 دوی سره به جنگ کړم ستا د خاورو نه به خار شم
 امیر دے که غریب دے او که ځوان دے که بوډا دے
 پاک زما وطنه ! ستا د خلقو نه به خار شم

"غزل"

محبوبه خدائې د یاره لږ په ما باندې نظر کا
 زه مرمه ساه م خيږی خپل اشنا باندې نظر کا
 زه ستا په مینه پائېم، بې له تاته به زه مړشم
 زما بې رحمه یاره لږ په چا باندې نظر کا
 منم ته حسین ئې، زما عشق د تا نه کم دے
 په ماهم ته نظر کا، م دنیا باندې نظر کا
 دا ستا د مینه زور دے چه ما ځان او جهان هیڅ کړه
 ستا خُس لیونې کړم، لیونیا باندې نظر کا
 صتمه! ما په دیر خوبرویانو کښه خوبا کړم
 ئې بادشاه د محبوبانو، ما گدا باندې نظر کا
 مکوه مکوه اے محبوبه تا م مینه آزار کړم
 پښیمان به شے په خُس با وفا باندې نظر کا
 وراثیزي م دنیا سحر له راشه، کنه راشه
 د باد په شان تیره شوه، دنیا باندې نظر کا

”ژوند یو خوب“

ژوندن دمه گورمه خوب دمه اے انسان لږ راوېښ شه
 په دوب خوب کښه اوده ئه اے نادانه لږ راوېښ شه
 د خیال په کوڅو سرته جوړمه ځان له محلوڼه
 کږمه ونه دمه لاره ، نه حیرانه لږ راوېښ شه
 دا څه کړی انسان ! زمانو درسه څه کړه
 وجود به دمه ټول کورښی ، په ماگرانه لږ راوېښ شه
 هسې نه دلته کښه دل شه ، د دنیا په آرزوگانو
 خپل اصلی منزل نه لږمه سرگردانه لږ راوېښ شه
 څه ورځه ورځه منزل نه پاته نشي نیمه لار کښه
 اے سحر پریشانه ، بیا به ته شه پښیمانه لږ راوېښ شه

کاش که وخته بیرته راغله

دوسره پوهه م نصیب شوه

کاش !

چه تیر وختونه بیرته راغله

په خندا ماته راستون شی

اوږه او وایم جانان ته

چه

ستا حسن دروغ جن دمه

دا زرگه د دروغجن دمه

هم

د مینه دروغجنه

هغه لافچه چه به تا کږمه

آ ، نازونه

چه به تا کږمه

ماته وخت

او وئیل په ژبه

چه دا ټول دروغ دروغ دی

د اډ مینه واپس واخله

ستا د

خُسن نه افضله

ستا د مینه نه بهتره

دا د کل جهان نه غوره

چا خودی

ماله را کړم

چا تهذيب ماله را کړم

چا احساس ماله را کړم

پېښمان يم ستا په مینه

پېښمان يم ستا په خُسن

ما ته هر څه را معلوم شو

چه دا ټول عالم قریب دمه

که د روږ دمه

که د یار دمه

د مه په تابه مطلب بار کړي

هر څه اولیدل سحر ا

خو

دا کورم که راستون شی

ډیر وختونه رانه تیر دی

تیر خوبونه رانه هیر دی

چه وختونه

یوځل درومی

بیا په بیرته نه ستیږي

چه خوبونه یوځل تیر شی

هیر خوبونه نه یاد پړي

کاش

چه بیرته زه اوډه شوم

بیام خوب د ځوانی اولید

دوباره ژوندن م راشی

اوزه اوښایم جهان ته

اوزه اووایم جانان ته

چه دمه خُسن خپل

سنبهال کړه

تا په سترگو

ډير وختونه درنه تير شو

کاش چه تير وختونه راشي

چه زۀ اووايم

جهان ته

او زۀ اووايم جانان

ته

چه هيڅوک د چاڅوک نه وي

دا

همه عالم دروغ ويښي

دا دنيا قريـب قريـب ده

“غزل”

زړه زما رږيزي ، بهارونه راليره
ستا ياد ذره ذره کړم خپل يادونه راليره
وادي يمه د گلو بڼه بڼاسته بڼکله رنگينه
رو رو زۀ مړامه کيږم يخ بادونه راليره
ما ومه چه زۀ به بڼۀ شم خو بيمار يمه تر اوسه
ناسور م په وجود دمي مرهمونه راليره
منزلونه م روک شوي زۀ ئي هغسې لقون کړم
بيچ و تاب کښي لا روان يم ، پيغامونه راليره
زۀ خو رحم مينه غواړم ستا بڼاسته ته م نظر دمي
ډير ظالم ئي امه دلبره! ته دردونه راليره
زۀ يو داسې خزان والي چه به ټول عمر رږيزم
ارماني يم ستا د حسن ، ارمانونه راليره
منتظر يم آرزومند يم زۀ له ډيرو مودو راسه
کله کله ما سحر ته کلامونه راليره

”غزل“

دیر مودے اوشوے ، خپل جانان راتہ یادیری
 پہ زہ م راوریری شاہ خوبان راتہ یادیری
 زہ گئے ئے رالہ خو کرؤ، بیا م تلے دے جانان
 جانان م بے وفا دے ہر زمان راتہ یادیری
 خہ بنکلے محبوبا وو خہ ئے خومرہ بنکلے حسن
 د خپلے سوے مینے ، بنہ دوران راتہ یادیری
 یقین م خدائیکو نشی کہ خیالونو کینے ئے یمہ
 زما پہ مینہ گران دے ہغہ گران راتہ یادیری
 زہ خو وائیم چہ بہ ہیر شی خو ہیری رانہ چرے
 پہ زہ کینے م دُوب پروت دے ہر یو آن راتہ یادیری
 زما پہ زہ کینے مینہ ، د جانان زہ کینے گمان
 د سحر جانان نادان دے خپل نادان راتہ یادیری

”غزل“

زمانے ماتہ بز اووایہ ! منزل تہ بہ زہ کلہ رسم
 سفر م اورد زہ ستومانہ دے محل تہ بہ زہ کلہ رسم
 ہستی نہ لارکینے قافلے د ژوندانہ م لوہ شی
 ہم پہ زہ کینے تلوسے دی خپل یورجل تہ بہ زہ کلہ رسم
 زما نہ تورہ زہ پریشانہ ، رسیدل خو ہلتہ گرانہ غوندے
 پہ تورہ شپہ کینے ، تور وربل تہ بہ زہ کلہ رسم
 زمانے بوخہ م د خان سرہ د یار پہ لوری
 سترے ستومان ، دیار درشل تہ بہ زہ کلہ رسم
 راتہ معلومہ زہ سحر بہ ، نیمہ خوانیمگرے پاتے یمہ
 یمہ تنہا تنہا یوازے ، آ محفل تہ بہ زہ کلہ رسم

چه په هيڅ نه پوهيدلې

کاش چه هيڅ نه ناخبر وې او په هيڅ نه پوهيدلې
 وې ناپوهه ! ناخبره، هيڅ م نه محسوسولې
 تيز احساس د راله راځو هر يو څيز ته دننه گورم
 سرسري چه م نظر وو زه پرې هسې تيريدلې
 که خاموشه که تنهائيم، دا د پوهې احساس کار دې
 هر يو راز نه زه خبر يم، په هر څيز ټم پوهيدلې
 خلق اوس خوبونه وويني سرابونو ته وردرومي
 ما د ډيرو زمانونه د دې خوب تعبير ويستلې
 هر سړې فريب فريب دې هر سړې د مطلب يار دې
 ولې ! ولې ! اې سحر دا راز ولې تا سپردلې

اې مدني رسول ﷺ

يادېمې م دلبره ! مدینه ته به درځمه
 په زړه م راوريږمې ستا کوڅې ته به درځمه
 ستا حسن نه خبريم ټول عالم کښې حسن دارئ
 ملگري درسره دي، ستا حجرې ته به درځمه
 چه او د وينم حسن، دا آرزو م په زرگي دې
 پردې به راته لر کړم، ستا کوټې ته به درځمه
 دربان ته به دې اووئي اې دلبره چه ما پريږدي
 خپل در به راته لر کړم دروازې ته به درځمه
 بابونه همه ډک دي کتابونو کښې راغلي
 په بنکليو کښې حسينه تماښه له به درځمه
 سحر د تا دلبر دې دلبري باندې د ناز کړي
 هسې نه چه مخ د پټ کړم يو لحظه له به درځمه

”یو بودا“

کله چه خان ته

زه نظر او کړم

ډیر

پريشانه شمه

خان سره سوچ م واخلي

چه د بنائسته وجود

بنائست م څه شو

سترگه

م سپينه شولې

لگي بيمارې غونډې

خرمن م مراوې مراوې

هغه بنائست م ورک شو

وييبتونه رنگ تلې دې

هسټي سپيره غونډې دې

وجود کوزن وهلې

لاسونه پينې م

ټول کاره واړه دي

زړه نه مستي وتړې ده

ژبه خاموشه شوله

سرکبنې م

زور نشته

قدم چه اخلم

اخستې نه شمه

جوړې بودا غونډې شوم

وخت رانه غلا کړې ده

ځما ځواني ئې وړې

ځواني به ګورې

کوم ځای کبنې وي

چه هيڅ درک ئې نشته

بيا ئې موندې نه شمه

آخري دا

مرګه به راشي

سابه هم يوسي

قیصہ بہ ختمہ م شی

یو تصور او خیال

بہ پاتے م شی

خاور و کبنے

خاورم بہ شم

خاور و کبنے

خاورم بہ شم

تور مابنام

اے تک تُور د غم مابنامہ تا خو غم خان سرہ راوړه
ستا وجود کبنے بس تیرم دی تا تور تم خان سرہ راوړه
نمر چہ پیوژی راروان شے خپل تک تُور خادر راواخلے
کرمے راخورئے په دنیا ته، تا تور یم خان سرہ راوړه
ستاتیر و کبنے خوک خوشحالہ خوک شی نورهم لازرہ سترمے
تا جولئی کبنے د فطرت خپل، زیرویم خان سرہ راوړه
ستا دروند سام دے هر یو خیز کرمے غلے غلے
خما سترگو ته مابنامہ تا سپین نم خان سرہ راوړه
درپسے وی توره شپه تا په تُورو تیرو پتہ کړی
سحر لرم وی د تا نه غم د سم خان سرہ راوړه

د خپل کلي خاورو ته!

ستا په خاوره ستا په زمکه معصوم توب م لوږيدلې
 ستا ساده ساده فضا کيښي دا وجود م لوږيدلې
 کله داسې ځای ته ورشتم تيروختونه راته ياد کړي
 زه معصوم ومه ناپوهه په هر ځای به گرزيدلې
 ستا په خاوره کيښي م ښځ دی د ژوندن زاره يادونه
 يو يو ياد م درسره دې کوم چه ما دې پريښودلې
 ستا په دې لارو کوڅو کيښي ما دی ډير خلق ليدلې
 اوس ته غلې غلې ښکارې، هغه خلق درنه تلې
 خلوص نه لري دا خلق، ته خبر د زړه له مينې
 زه چه پام کړمه دنيا ته وښم چه لرې اوسيدلې
 مور و پلار م د ژوند سيورې زمانو ذرې ذرې کړه
 باغ د گلو م تالا شو، ژونده لارې فنا شولې
 ځما ژونده! يم په ځان پيښمانه شوم
 وښم چه بيل شمه يوازې، په زار زار اوږيدلې
 امې زما خوږه مسکنه، مې د مور او پلار وطنه!
 ستا د خړو کوڅو څار شم ستا په قدر پوهيدلې

خدا يه دا څنگه دنيا ده

خدایه
 څو رنگه تخليق کړې
 څوک راځي
 نومې دنيا ته
 ډير
 وختونه ورسره وي
 لا په طمع د ژوندن وي
 يو د شپو ورځو غورزنگ وي
 سمندر غونډې مستې کړي
 زوال نه لري په خيال کيښي
 وي ځوانی د چا حسيني
 دومره حسن
 چه غورزنگ کړي
 وي جلدبو کيښي
 طوفانونه
 خو ژوند څه دې

خان ته پوه کړه

دا مرګی

طرف ته تلل دی

دا ورځ څه ده

دا شپه څه ده

دا مرګی پله مونږ بیانی

مزل لاسه نور زیاتیری

بل طرف ته هم نظر کا

داسه زړونه

داسه خلق

محفلونه شته

دنیا کینې

یو سکوت هلته

را خوروی

دنیا ستره ستره کیږی

دا ځوانی هلته کینې نه وی

لږه هم ستره

وجود ستره

تش د غم سندرې وائی

بس د مرګ په انتظار وی

وجودونه رژیدلی

په ارمان هر څه ته ګوری

پریشان،

پېښمانه ښکاری

څوک دی یوشان

د چا

بل رنگ

نه پوهیږم خپله ربه

چه دا ستا

څنگه دنیا ده

مینه مینه نشسته

زۀ یوازې یم خوشحاله ، چه خلاص یم له جنجاله
 پروت راته مزل دے زۀ روان یمه ، بقا له
 چه چاسره کډیرې ، نو دے کډې دے وائی
 ما پریرده په قلاړه بیا به ، بحث کړو صبا له
 عزت به م په ځائے وی او دا ژبه هم محفوظه
 مذهب م خرابیری وخت م وړی خدائیگو فناله
 چه ذهن م آرام کړی او په زړه کښې م سکون وی
 پتیرمه له خلقو څوک دے نه راځی م خواله
 دروغ یا به غیبت کړی یا به ذکر د دنیا کړی
 دنیا باندې زۀ څه کړم، کړم سفر ترې نه بیګانه له
 مینه مینه نشته، نه خلوص نه احترام شته
 خلوص او مینه نشته ځکه نه ورځمه چا له
 هسې به پلټ شے، د پلټو په محفل کښې
 ضرر درکوم نشی او نه نفع انسان تاله
 چه ژبه وی خاموشه، تنهائی کښې لوئې کمال وی
 په چپه ځله یوازې ځه سحر خپل الله له

“غزل”

یمه حیرانه د ژوندن ، هغه سبا څه شولو
 چه زه ئې مست ومه په حُسن ، محبوبا څه شولو
 اول ئې حُسن په خدا زما نه مینه غوښته
 اوس رانه تلې چرته ورک دے لاپروا څه شولو
 زما ځوانی او د یار حُسن دواړه یو رنگې دی
 زۀ ئې راوین کړم رانه لاپروا څه شولو
 خدائیگو تراوسه م زخمی زرګې آرام نه مومی
 ډیرې مودې اوشوې زمانه خپل خوا څه شولو
 زۀ هغه نه یم چه په پښو د دلیر سر ږدی مدام
 م د پښتون زرګی دلیر او دلربا څه شولو
 زۀ ئې کډا کړم ، جهانونه راته هیڅ ښکاری
 م د مهجور زرګی سحر هغه بینه څه شولو

تنے تنہا یم امے خُما محبوبے!

تول ارمانونہ امیدونہ م لہ زرہ وتی دی
 تنے تنہا یم امے محبوبے! اوس خو راشہ کنہ
 ستا د وصال بیکلے ارمان زرہ پہ زرگی لرمہ
 ذرے ذرے د کرم صنمے اوس خو راشہ کنہ
 بیکلے خندا، بیکلے وجود د زما نہ ہیرپری
 امے بنجارہ راکا مشکنمے اوس خو راشہ کنہ
 ستا نہ وصال غوارم محبوبے، دا گناہ خو نہ دہ
 بیا تلوسے بہ تہ زما کرے اوس خو راشہ کنہ
 زرہ نغمے وائیم ستا د حُسن، ستا د مینے گلے
 زما د سرو گلونو خانگے اوس خو راشہ کنہ
 کہ زرہ خبرہ ومہ پہ مینہ مابہ ولے کرلہ
 ایرے ایرے دے کرم حسینی اوس خو راشہ کنہ

امے زمونیز زور کورہ!

زرہ چہ
 گلہ تاتہ راشم
 تیر وختونہ راہہ یاد بشی
 خوسرہ بیکلے زمانے وے
 ستا پہ غیرہ کبنے معصوم وم
 دا نازک
 زرہ م یو درد کری
 تیر وختونو تہ چہ کوز شم
 زما
 سور و پلار خوانان وو
 دیو سادہ بیکلے
 زوندن وو
 خو زوندن کبنے
 یومزہ وہ
 ہر طرف تہ یوسکون وو
 ستا پہ خرو

کوئگو کبے

ماہنامونہ ماتیر کری

یا بہ زہ و مہ

ناپوہہ

یا ژوندن م دیر خوشحال

مور و پلار چہ م وہ ناستہ

کوم خائے کہے

ہغہ خائے لہ زہ لیر ورشم

ورته ژارمہ بہ چغو

وختہ!

دیر ظالم ئے خدائیکو

تام بنکلی باغ تالا کرو

دادخہ

راسرہ اوکرہ

ایہ زبون زور کورہ!

دروازو تہ چہ ستاراشم

ماشوم والے راتہ یادشی

ستا بہ خرو دروازو کبے

م دژوندن خبے لاهم شتہ

ستا بہ زمکہ

مالیدلی

قدمونہ داسلافو

خدائیکو!

چہ وی بہ

چرتہ خاورے خاورے

زہ خو ماشوم وم

غم م تہ پیژندہ

ستا بہ جولے کبے

تمامی عمر خوشحال و مہ

ستا بہ غیرہ کبے پراتہ دی

دژوندن

خوارہ وختونہ

من فضا گانے خہ سپیرے غوندے دی

یہ ہر طرف تہ خاموشی خاموشی

کاش چہ وختہ بیرو تہ راغلے

زہ ماشوم وے

مور و پلارم ہم خوانان وے

م زارہ خلق لیدلے

تول ژوندن وے مینہ مینہ

خودا دیرہ گرانہ بیکاری

ژوندہ دیرلے ئے تلے

م نازک

زیرگی نہ واوړه

ژوند یو خوب دے چہ بہ تیر شی

لکه څنگه چہ تیر شومے

ماله چل نہ راخی خدائیگو

زہ لوپ کرے زمانویم

یوہ ورخ بہ م

دا ژوند ہم

یوزور کور شی

تش خالی خالی بہ پروت وی

تش خالی خوشے بہ پروت وی

اے زمونیز زور کوره!

تاکسے دنه

خومره لویه فلسفه ده

تاکسے دنه

خومره غم دے خومره سوز دے

اے گورہ!

اے گورہ در روان یم گورے ماتہ بہ خہ نہ وی
 پریرمہ پریشان یم گورے ماتہ بہ خہ نہ وی
 میزبان د نشته گورہ! خکہ دا رنگے سلوک کرے
 زہ ستا نوے مہمان یم گورے ماتہ بہ خہ نہ وی
 زما سترگرے بہ وی پنے وی تیرے بہ گیر چاپیرہ
 حیرانہ بہ پہ خان یم گورے ماتہ بہ خہ نہ وی
 منکر نکیر د پوہہ کرہ ، بے باک چہ را نشی
 زہ گران پہ خیل جانان یم گورے ماتہ بہ خہ نہ وی
 خالی لاس بہ درخمہ تش کفن بہ م اغوستے
 مسافر ستا د مکان یم گورے ماتہ بہ خہ نہ وی
 غمونو سترے کرے ما سحر غیر کینے اودہ کرہ
 اے گورہ! دیر پریشان یم گورے ماتہ بہ خہ نہ وی

”غزل“

کہ م خُسن کہ م مینہ دلداری کہ دلبری دہ
 دا زما د وینے جوش دے دا زما خپلہ مستی دہ
 چہ زہ نہ یم خندیدلے حسن نہ خاندی دلیرہ
 زہ پخپلہ دیر حسین یم دا م خپلہ دلداری دہ
 دا پخپلہ زہ مسکے یم خکہ بل راتہ مسکے شی
 نہ خندا شتہ نہ مسکا شتہ دا زما د زرہ زاری دہ
 دا زما سترگرے خورے وی خکہ یار م داسے خور شی
 دا زما سترگو کبتی چل دے دا زما خپلہ یاری دہ
 زہ پخپلہ دلریا یم ، زہ پخپلہ یو دلدار یم
 یار زما سرہ کہ یار دے دا زما خپلہ ہستی دہ
 سحر خپلہ وفادار دے خکہ یار نہ وفا غواری
 کہ جانان م وفادار دے دا زما خپلہ خواری دہ

“غزل”

جانانه لږ خو راشه دا راتلو په طمع طمع
 د سترگو نم م اوج شو، د ليدو په طمع طمع
 ه اوم چي ته به راشي زما ژوند کيښي به ساه راشي
 او ته نه راځي محبوبې، زه رو رو په طمع طمع
 تر اوسه انتظار کړم ، جدائي م ټوله مينه
 محبوب م بې وفا ، زه د خوږو په طمع طمع
 محبوبه لږ خو راشه تسلي م زړه ته ورکړه
 خفه يم پریشان ، د خوشحالي په طمع طمع
 ناوخته شو دلبر م جوړ ته نه راځي سحر له
 رانده به م چشمان شي د کتو په طمع طمع

“غزل”

پوهه له شومه په مينه چي گناه ده که ثواب دمي
 دا زما د زړگي رنځ دمي که دا ځان له يو بيل باب دمي
 ما خو ډيره مينه اوکړه هيڅ پوه نشومه په مينه
 زه گدا ، کله بادشاه شم ، دا زما د زړگي خواب دمي
 ما ئي وارولې پاڼې ، هر يو تکرې ښکلې ښکلې
 يو معنی م هم زده نه کړه عجيبه غونډې کتاب دمي
 د گل رنگي زړگي وو ، کتورې وو د شبنمو
 مينې مات کڼډول تر جوړ کړو خوار زړگي م په عذاب دمي
 هر مجاز کيښي يو خپل رنگ وي هر يو ټال کيښي خپل سرور
 حقيقت طرف ته لارم ، جوړې مينه لوټي درياب دمي
 ږير لويه فلسفه ده دننه مينه کيښي سحر
 عجيبه قانون د مينې عجيبه غونډې حساب دمي

<<>> اے میزبان دکائناتو <<>>

اے مہمان دکائناتو!

اے میزبان دکائناتو!

یو اول وو

ہی شوک نہ وو

نہ دنیا نہ کائنات وو

نہ دا ورخ وہ نہ داشپہ وہ

نہ دا نمر وو

نہ دا تول عجب

نظام وو

ہر طرف تہ تشہ خپہ

ہر طرف تہ سکوت خور وو

بیوہ

ستا ہستی موجودہ

رو رو

ناخدائی بنکارہ کپہ

کائناتو ہر وجود کبنے

عجوبہ

شان دہنکارہ کپہ

نا در نہ زمکہ پیدا کپہ

ہر وجود کبنے ستا خدائی دہ

کہ گل دے

او کہ نمر دے

یا آسمان کہ سمندر دے

ہر یو ستورے

لومے نظام دے

رنرا ورخ کہ تورہ شپہ دہ

ہر خائے ستا

وجود خور وور دے

خومہ اور د انتظام ستا

پکبنے خومہ احترام ستا

ہم مہمان ئے

ہم میزبان ئے

تا آدم را وستولو

تا هودہ هزار قومونہ

کائناتو کینے خوارہ کرہ

زمانے دور پسے کرے

آدم ورک شو زمانو کینے

کائنات

بہ بیا تنس تنس کرے

پہت پہت خی پکینے آدم

د اصلی منزل پہ لوری

دے بہ خی بلے دنیا تہ

ہلتہ ہم خدایہ میزبان ئے

ستا خدائی ہلتہ بیسیارہ

پہ جنت پہ دوزخونو

ہلتہ ستا خدائی یو موج کری

اے مہمانہ اے میزبانہ

ما آدم تہ لہ نظر کرہ

ما آدم تہ لہ نظر کرہ

”غزل“

راشہ دلبرے خدائے ذ پارہ ستا نہ خٹ غوارم

رما د خورہ برگی یادینے ستا لیدہ غوارم

پہ ما گمان مہ کرہ دلبرم زما پاکہ سینہ

ستا د حرم بہ احترام کا ستا کاتہ غوارم

کلہ نہ لاکلہ پہ مٹین زرہ م تیرے راشی

وائیم چہ درشمہ دلبرے زہ درتلہ غوارم

ستا جدائی ستا انتظار او ستا فراق زیلے

دیر یم حیرانہ ، پریشانہ خندیدہ غوارم

زما د زرہ تسلی نشی پہ بل چا محبوبا!

ستا د خونے ژبے خبرے اوریدہ غوارم

سحر کوخے تہ بہ درخمہ د آہونو فریاددونو سرہ

ستا پہ درشل باندے دلبرے ژریدہ غوارم

”غزل“

ستا نه لرے اے دلبرہ دیرہ گرانہ زندگی د
 پوہہ نشومہ پہ ہیخ زہ ، م حیرانہ زندگی د
 ہیخ قیمت د ژوندن نشته ، پہ ژوندن کہ خوک نظر د
 پہ بازار د دے دنیا کینے ، خہ ارزانه زندگی د
 راشہ راشہ اے دلبرہ د ژوندن زما خہ حال د
 ہیخ مزہ نشته پہ ژوند کینے م پریشانه زندگی د
 پہ ما رحم کرہ دلبرہ ستا د رحم طلبگار د
 ستہ ستہ یم بد حالہ ، م ستومانہ زندگی د
 هرہ ورخ نوے امید نوے آرزو لرم پہ زره کینے
 خو دنیا کینے تش بس غم وی م پینیمانہ زندگی د
 ستا خیالونه م پہ زره کینے ، هیریدم زما نه نشته
 لږ پریشان ، سحر له راشہ سرگردانه زندگی د

نه درنگ د مسلمان او نه شان د مسلمان!
 جور آخره زمانه شوه
 دا خنگه مسلمان ئه
 دا خه درسره اوشو
 او دا خه درسره کپړی
 لږ پام کره مسلمان
 نه درنگ د مسلمان
 نه درنگ د مسلمان
 لپاس د عیسایانو
 سم برېښه شوم
 صفامخ د فرنگیانو
 طبیعت دے د هندوانو
 او مزاج دے د جوگیانو
 صفا بنکله ینکاریرم
 نه خلوص لرم
 له مینه
 احترام دریکینے نشته

خٹاور درنہ جور شومے

د خوبوئو د خوراک

د ننه د دئے مسلمانہ!

د ننه سخائے مسلمانہ!

ظاہر بنکلی خٹان

جور کرے

پہ بنہ شان سرہ راوئے

پہ زمکہ پاندے گرزے

خیال د پور تہ لہ آسمانہ

یو سچے

درنہ جور شومے سم

چیچل کرے

ستا پہ ژبہ کینے از غی دی

او پہ زبہ کینے اندیننے

او حسد ونہ

هر خوگ بد درباندم لگی

هر یو کور هر یو محفل تہ

لہ پہ زیر شہ

لہ از میبنت پہ مسلمان کا

دے بہ خہ درسره اوکری

ہندو کہ مسلمان دے

یا انگریز

او یا خہ بل خہ

ظاہر انداز مویو دے

خپل شان دے

چرتہ ورک کرو

خٹان بنہ گنہ مسلمانہ!

خوبنہ نہ ئے

خبردار شہ

خدائیکو نور ہم لا دوییری

چھوت چھات دے لاسوا دے

غریب نور ہم لا غریب شو

مالدار نور ہم خئی پہ برہ

دا د کوم عدل انصاف دے

د مذهب نه لرې لارې
خپل اصل مقام له راشه
گڼی

ورک به په دنیا شے
دا څه درسره او شو
لږ راوېښ شه مسلمانان!
دا څنگه مسلمان ئے۔

>>> حسین علیه السلام <<<

یزیده دا د څه کره د حضور بنکله بچے دے
امے زیاده ظلم مه کره د حضور بنکله نوسے دے
شمه بد د اوکره هاشمی بنکله زلمے دے
مهمان د عراقیانو دا د زور کتورے دے
حسینو کښه حسین د مدینے د کان غمے دے
سردار د جنتیانو دا خو ځو د فاطمے دے

دا غاړه د فُرات ده د رسول بچے د تږم
صحرا د کربلا ده ، د علی بچے د وڼم
یزیده! اوبه ورکړه اهل بیت ته لږم لږم
قاسم ، علی اکبر شو د صحرا کښه سږم سږم
دا بنکله شربیر د مدینے صحرا کښه لوئے دے
لږ پام کوه یزیده دا بچے د آمنے دے

اے حسین ! ولے راغلے تہ صحرا د کربلا تہ
 دا بنار د بے وفاؤ ولے خے دے واویلا تہ
 لیوان دی بلاکان دی تو خو خے دغے صحرا تہ
 عباس درتہ وئیلی وو چہ مہ خہ بے وفا تہ
 پہ وینو کبنے سور پروت ئے کربلا ازغے ازغے دے
 حسین ! نن پہ غشو دے بدن سورے سورے دے

یزیدہ ! ولے ولے د حسینؑ پہ مرگ پبنیمان شومے
 حسینؑ ربتیا حسینؑ ووخکہ تہ ورتہ حیران شومے
 تہ مجرم د کربلا ئے، اوس کہ دیر خے ستومان شومے
 اے قاتلہ د حسینؑ ! دا پہ خہ دومرہ گریان شومے
 سردار د شہیدانو، بچے د عائشے دے
 لہ ذاتہ . لہ نسبہ ، د حضورؐ د حلیمے دے

مکوه مکوه اے شمرہ سر د پریکرو د حسینؑ
 خپل وجود سرہ ئے کیزدہ سر تہ ورے د تازنین
 دا گناہ د دہ د خہ وہ خہ خطا شومے نیازبین
 د حسینؑ د مینے زور ووخہ گناہ نہ وہ حسینؑ
 ولے ؟ ولے ؟ دومرہ ظلم اے یزیدہ د چا خوئے دے
 کربلا خوشے صحرا کبنے حسینؑ پروت ذرے ذرے دے

زینبؑ و حرمؑ ژاری لومے ماتم دے کربلا کبنے
 مر لاش د حسینؑ پروت دے یو لوئے غم دے کربلا کبنے
 آسمان و زمکہ ژاری یو تور تم دے کربلا کبنے
 پہ شونډو د فرات د وینو نم دے کربلا کبنے
 اے زیاده ! اے شمر ! دا بچے د فاطمے
 لومے شومے دے پہ لاس کبنے د حضورؐ بنگلے بچے

ژوند ، (آزاد نظم)

ژوند څه دے؟

انسان څه دے؟

دنیا څه ده!

د ژوندن معنی

فنا ده

ژوند نرے نرے یو غم دے

دا د شیو ورځو یو تگ دے

تش خیالونه امیدونه

دا دنیا صرف یو

شور دے

هنگامه ده قافله ده

دا روان پخپله لاره

دا بس تلل کړی په یو لوری

دلته دی څومره غمونه

خوشحالی کمه لیدئ شی

دا دنیا د هیچا نه ده

د ژوند ورځے

بستعار دی

دا دنیا دی تشے لوبے

خو انسان بائلی دا لوبه

دا د خلقو تماشا ده

په دے لوبو انسان سترے

خالی لاس

کورته وردرومی

د خوراک او خوب یو سرائے ده

انسان څه دے؟

دا یو خاورو یو لوبنې

په یو درز سره ختمیږی

انسان دلته مسافر دے

د یو څو ورځو میلمه دے

دنیا هیڅ نه ده لږ پوه شه

دا یو دومره

سوئے مکان به

ناخایی غوندے یو درز کری

شی هر خیز ذرے ذرے به

نه انسان نه به دنیا وی

بیا به!

بل منظر شروع شی

یا به سمه بقا را کری

یا به

تش اورونه ژوند شی

❖ ته به کله راخه ❖

په انتظار م سترگه مې شوم ته به کله راخه
تیرم قیصتی تولی زېر شوم ته به کله راخه
ستا د راتلو په طمع خارمه زه لارم کوڅه
زما جذبې تولی سترگه شوم ته به کله راخه
زما ژوندون ستا د راتلو په طمعو طمعو تیر شو
ستا په فراق په ما تیرم شوم ته به کله راخه
هستی نه تش وجود له راشې پکښه روح چه نه وی
په ما مابینام شو تورم شپې شوم ته به کله راخه
زما معصوم زړگه رنځور دې بې له تا نه بغیر
وختونه تیرشو څه مودم شوم ته به کله راخه
هغه یادونه چه دا تا ماله را کړی کله
نخښه دا ستا ذرې ذرې شوم ته به کله راخه
د ژوندون نمر زما پریوزی مازیگر غوندې شو
زما بنائسته سترگه ړندم شوم ته به کله راخه
راشه نن اوگوره کفن کښه زما حال چه څه دې
نن سترم سترگه م لوگي شوم ته به کله راخه
بیا که راخه نو د سحر سپیږه مزار ته راخه
قیصتی زما خاورم ایرم شوم ته به کله راخه

☆ ولے سراوچت اوڙے ☆

زمکه ته شلومے نشے آسمان ته رسیدمے نشے
 ولے سراوچت وڙے دے دنیا نه ته وتے نشے
 تیت که سر د تیت کا ، لاندے اوگوره لڙ زمکه نشے
 هسے نه کاواک شے خدائیکو هیخ هم ته کومے نشے
 وگوره بدن ته دے ، هر عضو ته اوگوره
 هیخ هم گورمے نه ئے ، ته خپل ځان ته هم کتے نشے
 تاکبنے حقیقت دے لڙ خو اوگوره خپل ځان ته نشے
 ئے د ځناور په شان خپل ځان نه شرمیدمے نشے
 ځان له دے کوخه د خپل خیالونو جوړمے کړمے نشے
 گرزم په خیالونو کبنے په هیخ هم پوهیدمے نشے
 شاه دے که گدا دے د آدم او ده حوا بچي
 تول خلق دی یوشان ، ته د چا هم لوئیدمے نشے
 زمکه نه تیوس کړه چه دے څه کړه هغه تیر خدا
 سر به د شې بنکته په هیخ حال پاتے کیدمے نشے
 ولے مخ راکارمے ته په څه باندے شرور کړمے
 ئے په لوئے فریب کبنے خپل مقام حاصلومے نشے

===== زاپه څیزونه =====

نیرم ورځے شپے خونمے وی

همه

تیر عمر حسین وی

تیر زاپه یادونه بنه وی

تیر زاپه خوبونه بنه وی

تول زاپه

یاران خواږه وی

پرم زړگے دسری

خونشی

یو افسوس

پسے زړگے کړی

د دردونو جهان جوړ کړی

هم زاپه ځایونه بنه وی

زندگي پکبنے لیدمے شی

هم زاپه

خلق خواږه وی

زړونځبنو کښه

یو سوز وی

او یو درد وی

زمانه وی دوی لیدلې

په تمیز د هر څه پوهه

هر یو خیز خوچه

لږ زوړ شی

نور ږگی ته رانږمه شی

ډیر زیات خوړشی

ډیر حسین شی

خو وجود ئې ځی په

ښکته

روړوږم

په ورکیدوشی

آخر دا چه چرته ورک شی

✽ مزدور یمه د خټو ✽

د خټو یو مزدور یم ته ځما نه کیله مه کړه
ما ماشومه ځویه خپل بابا نه کیله مه کړه
زه پوهیږمه بچیه! ستا د زړه په ارمانونو
زه ستا یو غریب پلار یم ماکدا نه کیله مه کړه

تا له خپله ځویه! خدائیگو هیڅ زه اغسته نشم
د علم نه محرومه شوم زه علم درکوم نشم
زه چه تا ته گورم خون زړگی زما خون پیری
هر څه خو لاپریږده ښه جامه تا له راوړم نشم

مزدور یمه د خټو پرې دارو که زه اوږه راوړم
ناروغه چه دې مور وی زه حیرانه یم چه څه راوړم
راتیر په بازارونو شم خالی لاسونه راشمه
تر رڼې م غواړی هر څه چه خپل کور ته زه څه ښه راوړم

پہ تورصبا زہ اوخہ پہ تور مابنام زہ راشمہ
 چہ خہ تہ اودہ ئے پہ اودہ کلفام زہ راشمہ
 خارے راتہ لارے چہ رانشمہ اودہ شے تہ
 زما غریبہ خویہ کور تہ تور مابنام زہ راشمہ

پہ اودو باندے د بنکل کرے، یو شیبہ درتہ زہ کورمہ
 درد م زرگے اوکری ستا پہ غم کبنے ڍیر دردیرم
 ئمہ تاتہ ملامتہ، زہ بہ تول عمر رژیڑمہ
 ستا ژوند تہ چہ کورم خدائیکو ہسے زہ خورپیڑمہ

تولہ ورخ شی تیرہ زہ پہ ختو کبنے لوپیڑمہ
 خلق خاندی خوشحالیری زہ پہ ختو کبنے لوغپیڑمہ
 زما معصومہ خویہ، خاورے ختے م نصیب دی
 معلومہ راتہ نہ دہ، چہ ترکومے بہ کرپیڑمہ

پیڑمہ بچیہ چرے تا نہ ختہ مار جور نشی
 زہ زخمی زخمی یم چرے تا نہ خار زار جور نشی
 بے غمہ تا نہ، نہ یم، ستا غمونہ ماسرہ دی
 بیمار ئے کر مہ خویہ، چرے تا نہ بیمار جور نشی

خما معصومہ خویہ م ہمخولو سرہ سیال نہ کرے
 دروغ درتہ ہمیش وائیم بچیہ ما خوشحال نہ کرے
 زہ یو غریب پلار یم زما خویہ تہ غریب ئے
 زہ غریب ختہ مار یم، اے بچیہ مایہ حال نہ کرے

۰۰۰ بیا دِ حوائی وارونہ کله راخی ۰۰۰

نن خو دے وار دے بنہ بیدار شه
 بیا دِ ژوندون وارونہ کله راخی
 وار به دے تیر شی ته هوبنیار شه
 بیا دا خواره خوبونه کله راخی
 چه قدم بدے نو مخکینے پام کره
 په خپلو کرو باندے پبنیمانه نشے
 مینه ته را کره م دلدار شه
 گورے بیا دا وختونه کله راخی
 یو خل به تیر دِ حوائی وار شی
 بنائسته وختونه به تول لار شی
 اوس ته هر چالره بیسیار شه
 بیا دِ حوائی یادونه کله راخی
 هر یوه پانړه به دِ اورژیری
 که خزانونه دِ وختونو راغلل
 نن په دے زمکه نوبهار شه
 بیا دا خواره بادونه کله راخی
 بریشان زرگیه ته بیدار شه
 بیا دِ حوائی وارونہ کله راخی

✧ خاورے ✧

ځان خاورے کره انسانه!

چه

گلونه ته زرغون کره

بهارونه درکینے راشی

پاس چه

پورته په اشمان شه

ژوندن خاورو نه توکیری

انسان

خاورو نه جوړیری

ژوندن خاور کینے لوئیری، ژوند له خاورو پیدا کیری

خاورے خاورے شه

انسانه!

چه محلوته درنه

جوړشی

ته گردونو ته لږ پام کره

آسمانونو باندے خیری

زمانو باندے خوریری

خومره بره بره دروسی

خه قیمت لری دا خاورے

هر سرے خنے خبر دے

هم

سخالری دا خاوره

هر انسان ترے

فیضان موسی

ده بقا د خاورے خومره

ترقیامته به وی

خاورے

خان چه لومے گنزی د بل نه

دے به

ورک شی کائنات کبنے

خاورے خاورے شه

انسانه!

چه بقا او ژوندن راوړے

یوخل بیا به

خاورے کیزے

☆ د پیسو دنیا ☆

چه پیسے درسره نه وی نو بیا کبینه په قلاړه

خبر شه چه تول چل ددے دنیا دے په پیسو کبنے

که ډیر ته بڼه سرے ئے چه پیسے درسره نه وی

خبرے دے څوک نه آوری لږ خو پام کوه حجرو کبنے

په ځان به ته شکی شه چه په ما کبنے جوړخه چل دے

خه چل په تاکبنے نشته خو تول چل دے په روپو کبنے

چه پیسے درسره نه وی خپل به وائی، هیڅ م نه دے

شرمیری به په تا، خدائیگو خه اوشو رشتو کبنے

هر چاته به ته سپک ئے چه پیسے درسره نه وی

موندے شی عزتونه، د دولت په خزانو کبنے

ډیر مال چه ورسره وی نو ناپوهه به وی پوهه

پوهیری به په هیڅ نه، لږ ته گوره معاشره کبنے

چه زور پیسے دے نه وی نو سلام درته څوک نکړی

سلام هم په روپو کبنے دے لږ پام کوه کوڅو کبنے

سریتوب ئے رانه اوڅور، خپل مذهب مو ترے هم څارکړو

آخره زمانه شوه، دا خه چل اوشو په زړو کبنے

د انسان منزل پیسه شوه د دنیا مقصد پیسه شوه

غریب کوم پلو ته لارشی هر یو خیال دے په پیسو کبنے

﴿ هيريدے حُما نہ شے ﴾

هيريدے حُمانہ نہ شے حُما بنگلے محبوبا
 م دَ زرۂ دننہ اوسے خو برويانو کبنے خوبا
 لارہ ورخُ شے ستا پہ غم او ستا پہ ياد کبنے
 م پہ سترگو کبنے خوب نشته توله شيہ کرم شوگيرا
 زہ پہ لوئے رنخ کبنے اختہ يم نہ بنہ کيزم
 حُما زرۂ کبنے دننہ غم دے دَ شها
 ماوے خلاص بہ شہم پہ مينہ لہ دے غمہ
 لادوبيزم زہ پہ غم دَ خپل اشنا
 ولے نہ راخے دلبرہ تہ م ژوند لہ مسيحا
 راشہ راشہ زہ بہ مرشہم ستالہ غمہ دلربا
 ما دہ خپل زړگی دلبر کپے تا آزار کرم
 تا آزار کرمہ ظالمہ! پہ ہجران او پہ جفا
 تام ہوش و عقل وړے تام روح ہم آزار کپے
 هيريدے دَ سحر نشے اے نادانہ ہوش رُبا

﴿ لا زيرے مازيگرے شو >>>> ﴾

ژوند م لار
 مازيگرے شو
 کير چاپير رانہ غمونہ
 ډير خفہ خفہ
 منظر دے
 لاپہ هيخ نہ يمہ پوهہ
 بس دَ شيو ورخو يو
 شرنگ دے
 يوروانہ سلسلہ وہ
 بنہ بنائستہ بنگلے
 گلزار وو
 اسيدونہ پہ بهار وو
 تش
 خوبونہ راسرہ وو
 زہ ماليار
 دَ دے چمن وم

اوس نه باغ شته

ته ئه

گل شته

د گلونو باغ م تش شو

خدا ئيگوهر

خه م تالا شو

لار زيرم مازيگره شو

نه د خوند شته

نه د رنگ شته

د ژوند نمر

په غره دمه

خي روان

په بنکته لاره

نمر د ژوند م لار

د وبيري

د ژوند لويه ورځ شوه تيره

د واره لاسه م

خالي دي

م جولئ

د غمه ډکه

لار زيرم مازيگره شو

زه روان تيرو ته

خمه

ژونده!

يو ورځ به ما بنام شي

گير چاپيره به تيرم وي

رما سترگه به وي پته

دمه تيرو کښه به يوازه

م تک تور

محل ته بوځي

نه چراغ نه به رڼا وي

د ژوند

توره شپه به راشي

زه به پته

شمہ تیرو کبنے

بیا موندل بہ

زما گران وی

دا بہ دومرہ اورده شپہ وی

چہ

صبا بہ ئے دیر لرے

پہ کروہونو چرتہ بنکاری

یا بہ اورسم صبا تہ

یا تیرو کبنے بہ زہ

لرے چرتہ لارم شمشہ

تمامی

عمر بہ نہ یم

بیا موندل بہ زما گران وی

***** غزل *****

درد پیرمہ دلبرہ ا خہ دوا راولپڑہ
سر کبیرم سناہ م خیتی خہ ہوا راولپڑہ
مخ مہ اروہ دلبرہ تہ خما لہ فریادونو
خما خوشحالی تہ ئے ، خہ خندا راولپڑہ
ستا عشق پہ ما تورتم کہ زندگی شوہ رانہ ورکہ
جراغ د مینے یل کہ ، خہ رنرا راولپڑہ
چہ مینہ ژوند کبنے نہ وی دا انسان نہ وی حیوان وی
پہ مینہ کبنے بقا وی تہ بقا راولپڑہ
سحر د غم عادت دے کہ خہ نہ وی فکر مہ کرہ
قاصد لہ غم تہ ورکہ بیا ژرا راولپڑہ

❖❖ امیران ❖❖

وینے بہ دے وخبنی شرمخانو سرہ مہ کببہ
 تک بہ درلہ درکری بنامارانو سرہ مہ کببہ
 سر کببے ئے ہوا وی او پہ زرونو کببے ئے خیری و
 شر ترے اوچتیری مالدارانو سرہ مہ کببہ
 تہ ئے خے دربار تہ عزتو تہ لہ دوی غوار
 تول عزت دے خدائے دے رئیسانو سرہ مہ کببہ
 مات کندول پہ لاس خوارہ جونگرہ کببے تہ بنہ بنکان
 دروند خان بہ دے سپک شی امیرانو سرہ مہ کببہ
 عاجزی خہ عیب خونہ دے کہ غریب شولے نوخہ او
 راشہ چہ دے پوہ کرم، حاکمانو سرہ مہ کببہ
 خومرہ فلسفہ، خومرہ حکمت دے امیرانو کببہ
 خنگ کوہ سحر! فرعونانو سرہ مہ کببہ

مرغی.....

وروکے دے وجود دے او پہ ونو کببے دے کور وی
 جاسے دے دے بنو دی پہ بنائست کببے دے یو نور وی
 نہ کور نہ نغمے لرے نہ زمکہ جاگیرونہ
 پہ خیتہ تہ سرہ ئے پہ وزروکببے دے زور وی
 ہمہ عمر دے تیر شی پہ خنگلو صحرا کانو کببے
 دے کو کورکے دے وی بچی دے درے خلوروی
 یو شپہ دے نارہ نہ وی ، پہ سرہ کیلہ خوبونہ
 گودام دے غلے نہ لرے ستا رزق لور پہ لور وی
 صبا کببے وختی پاسے تہ خیل رب لرہ ثنا کرے
 تسبیح و ثنا وائے ستا پہ ونو کببے یو شور وی
 انسانہ یر نادان ئے تا د خیتے نہ ژوند خار کرو
 دے رزق پہ تلاش کببے خیل رازق ہم درنہ ہیر وی

”زہ مسافر دہل وطن یم“

زہ مسافر دہل وطن یم

زما دژولڈ

کلیم بہ بارشی

زہ بہ حمہ

خوسرہ ددیرو

مسافر و کلیم تلی

دخیل سفر نہ

ناخبرہ

دوی پہ یو اورد سفر تلی

دوی منزل

تول پہ تیرو کینے

گورے منزل

تہ بہ

دوی کلہ رسی

داسے سفر

کہ زما خوین اوکنہ

داورخے شیے

زما

سامان بازوی

دے مسافر و پسے

زہ ہم روان

خولا سامان

م دبار نہ دے پورہ

زہ مسافر یمہ

دلرے وطن

آخر بہ حمہ

پہ

یو اورد سفر

چرے راستون بہ نہ شم

زہ مسافر یمہ دلرے دطن۔

د هوشربا کلي ته!.....

زړه م خفه دې زه نن ځم د اشنا کلي ته
 ډير م ياديري ويښم چه لارشم د خوبا کلي ته
 څوک خوزرگيه ستا د پاکې مينې قدر نه کړي
 نو بيا ته ولې ځې د داسې دلربا کلي ته
 مينې په حُسن باندې څومره فوقيت لرلې
 مينه به سپکه کړې ته مه ځه د ليلا کلي ته
 هسې نه لار دې احترام شي د جانان مينه کښې
 هسې له ورايه ورته ګوره! محبوبا کلي ته
 دا خپله مينه خپل زړګې به د پښتو نه څار کړم
 خدائيګو چه لار به چرې نشم لاپروا کلي ته
 جانان په خپل حسن که ناز کړي ، زه په خپله مينه
 سحر! لار نه شه د داسې هوشربا کلي ته

حقيقت

دا څه ژوندون دې ، مختصره افسانه غونډې ده
 مرګې د يار په لور د تګ څه بهانه غونډې ده
 خپل منزلونه ، مقصدونه دلته چاموندلې
 ژوند حقيقت کښې بس يو خوب او اندېښنه غونډې ده

افسوس

اے زرگیہ خہ کریزہ خہ سوزیزہ صبریدمے ولے نہ
 خہ ژریزہ اوس دردیزہ تہ لہ مینے خبریدمے ولے نہ
 خہ ارمان کا تش افسوس کا اوس پخپلہ وفا
 دے بی وفا او لایروا جانان پہ زرہ تہ پوھیدمے ولے نہ
 اے زرگیہ تہ چراغ ئے تہ وفائے او تہ مینہ مینہ
 د یار محفل کینے د زرہ شمعے مرہ کیدمے ولے نہ
 لہ چہ یار سرہ دلبر سرہ دیدار د کرلو
 پہ مینہ مینہ د کتل تہ شرمیدمے ولے نہ
 دا د خہ حال شو ستا دا حال خہ د وئیلو نہ دمے
 درسره خہ اوشو زرگیہ پہ خپل حال تہ ژریدمے ولے نہ
 اے زرگیہ خہ کریزہ آزار شومے دمے نن روح دمے
 مینے د یار کینے چہ زخمی شومے خوریدمے ولے نہ
 دا د جانان گناہ خو نہ وہ داستا خپل قصور وو
 تا چہ سحر زرہ ورکو نو ورنہ تلے ولے نہ

کله کله چہ رایاد شے

دلربا چہ رایہ یاد شے
 م پہ تن دئنہ اورشی
 ھریو
 رگ کینے م اور بل وی
 ستایہ یادو کینے سوزیزم
 ھر احساس م لمبہ کیری
 م ذرمے ذرمے زرگے شی
 غم ژیلے شان بنکارم
 زہ
 جدا جدا لہ خلقو
 دا جادو دمے ستا د حسن
 سودائی کریم
 ستا یادونو
 م زرگے لہ غمہ تت شی
 لہ خپل حالہ خبر نہ یم
 دلربا زما د مینے

ستا په

يادو وخت تيريزي

خو آخر

به دا تر کومه

زه به مېر شمه

له غمه

ستا په يادو کښې دليرې

ستا په يادو کښې دليرې

﴿ بده قسمته خُما ﴾

زما حساس زړگي نه

خدا ټيگړو

چه هير به نشي

دا د خوانې د ليونتوب وختونه

م په زړگي تر اوسه

سوی داغونه پراته

ټول داستانونه د غم

ټول ارمانونه د زړه

خُما هيريزي چرته

بده قسمته خُما!

بس دې

ما معاف کړه گورم

مخکښې سفر د ژوندن

به خُما پښې ماتې کړي

هر ځانې

ازغی ازغی دی

رہ پہ خپل خان ژریرم

پہ دومرہ ویر جہان کینے

خما دا خوارہ

برخہ

قسمتہ خہ دے اوکرہ

دیرے گیلے م لہ تا

پہ ماخو

دور د خوانی تیر شو

دورونہ بیا د دنیا کله

راخی.....

وختونہ بیا

د جہان کله راخی۔

☆ غزل ☆

خما خیر نہ وینے خاخی، اے د جانان غمونو بس دے کنہ

زخمی زخمی د زرہ پہ سریم خما د یار دردونو بس دے کنہ

عمر م لار مازیگر شو، ہیخ خبر نشومہ لہ خانہ

ہجرہ فرصت راکرہ لڑ ماتہ، خما د یار یادونو بس دے کنہ

نہ سم جانان اونہ دلدار شتہ ہر شوک د خپل مطلب دلدار دے

سترے شوم دیرلہ خپلہ خانہ، اے د جانان فکرونو بس دے کنہ

ماوے خوبانو کینے خوبا دے بنکے جانان ماوے خما دے

د مینے خویہ دروغ جن ئے اے د صبا خوبونو بس دے کنہ

ژوند م د مینے نہ قربان کہ، نہ م دلدار اونہ جانان شتہ

ذرمے ذرمے رۂ خپل ارمان کرم اے د سحر آہونو بس دے کنہ

“تور محل”

ژوند بنائسته بنکله یو غردم

زه ولاړ په دغه

غریم

ټول ژوندن راته بنکاریری

د ژوند نیم مزل م کړم

ډیر په کرانه راغلم دلته

یو شیبه

به زه ایساریم

د ژوندن دواړه اړخونه

اوس ډېر نه زه خاړم

خو ژوندن

ګرنگ ګرنگ دم

ژوند دم کنده ته راغلاوله

بلا ګان پکښه اوسیری

هر قدم کښه

غرقیدل دی

ژوند ختل دی

کوزیدل دی

د ژوند نیم مزل م پاته

په ورو

به زه کوزیرم

ګرنگوونو نه ډیر لرم

زموږ تل کښه چرته غلې

زما تور غوندې

محل دم

زه به هلته کښه اوسیرم

که م خوښه

که نا خوښه

زه به ځمه

تور محل ته

هلته لا ژوندن بیګار دم

څه معنی لری ژوندن م

څه مطلب لری وجود م

ژوند آخر فنا کیدل دی

ژوند یو تور ګرنگ ته تلل دی

”غزل“

هره لمحہ د زندگۂ بہ صرف یاد پاتے شی
 د ژوندن اوږد تسلسل بہ تش یو باد پاتے شی
 ژوند خوش غم دے پېښمانی ده یو فریب د ورځو
 دا ارمانی دنیا بہ وړانہ نامراد پاتے شی
 ژوند غموڼه دی دردونه ، کله کله فریادونه
 څوک چه ژوندی وی، آ به څنگه دلتہ بناد پاتے شی
 یوسپیږه طوفان بہ راشی تور خاورو کښے بہ دوب شی
 دا دنیا دا ارمانونه ، دا هر څه به ئے برباد پاتے شی
 سحر دے ژوند کښے ، دے دنیا کښے ، حقیقت لیدلے
 چه حقیقت باندے نظر کړی څنگ به بناد پاتے شی

== غزل ==

زه په چاباندے زړه خور کړم هیڅوک نشته دلریا
 هر څوک خپل غم کښے دوب شوی څوک م نشته مسیحا

هیڅ گیلے له هیچا مه کړه دا د برخه د ازل ده
 زاړه زاړه اے زرگۂ ! ستا قسمت کښے ده ژړا
 مینه نشته ، رحم نشته، د هر چا خوندونه تللی
 څه به خونده زندگۂ ده څه پیکه پیکه دنیا

ولے ولے خطا کړم، لږ په ځان باندے نظر کړه
 که بادشاه دے که گدا دے واربه تیر شی د هر چا

خدائے درکړم تاله مینه ستا زرگۂ کښے ده وفا
 مینه مینه کړه سحر له هر چا سره خندا

00- غزل -00

خومره زمانے خومره قبضی دی پہ دمے زمکہ کبنے
 هر خه خاورمے کئی د غم سیلی دی پہ دمے زمکہ کبنے
 خومره قافلو دلتہ کبنے دیرمے دمے کپی دی
 تلی پہ بل لوری، پریشانی دی پہ دمے زمکہ کبنے
 نوم نشان ئے نشته تش یو خوب وو چه تیر شومے دمے
 هیخ پته ئے نشته، گمنامی دی پہ دمے زمکہ کبنے
 زره کبنے م تیرمے شی خوشحالی زما ویجارمے شی
 خان باندے پینیمانه، پینیمانی دی پہ دمے زمکہ کبنے
 وار م راروان دمے زره به دمے میچن کبنے دل شمه
 غلے به سحر شی، خاموشی دی پہ دمے زمکہ کبنے

☆ هیخوک نشته دخیرو ☆

مخ دمه را کایه
 سریتوب درنه وتلے
 لیز چل زده کره دخیرو
 ته کینه او حسد مه کره
 ستا په
 سترگو کبنے تراخه دی
 دمے دنیا کبنے که ستازوروی
 خو په چاباندے
 بر نه ئے
 انسانیت
 هم دلتہ مونبرنه
 دیر خواره خواره خه غواری
 هیخوک پاتے نشو دلتہ
 د خور و خور و خیرو
 دهر چانه بوئیس
 روان دمے

آخر کوم طرف تہ لار شو
 دا دنیا دے لوے منزل دے
 پہ دنیا منجیلا پروت ئے
 مخ
 دے گونج کیرہ دے سپینہ
 خو
 دھیح نہ
 خبر نشوے
 آخر کوم طرف تالار شو

❖❖ توبہ توبہ ❖❖

زہ بہ دا دومرہ سینہ چا سرہ کرم
 جانانہ تہ چہ لاپروا شوے لہ ما
 دا بے قرار زرگے بہ خنک قرار کرم
 جانانہ! ولے؟ بے وفا شوے لہ ما
 دے سینے بوئیں چہ در کبے نہ ووائے زما محبوبا
 تا پہ خور و سترگو کتل ولے اشنا شوے لہ ما
 توبہ توبہ لہ ہر اشنا لہ اشنائی م توبہ
 غم دے ہو بنیاد کرمہ صنمہ! چہ خوبا شوے لہ ما
 خہ بہ دنیاوی خہ بہ ئے سینہ خہ بہ ئے یار و دلدار
 تہ م دلدار ئے خیلہ خدایہ، دلربا شوے لہ ما
 دے زہ آرام سحر موندلے ستا پہ سینہ کبے دے
 زما دے زہ قرار پہ تا دے چہ آقا شوے لہ ما

*** - غزل - ***

تنگ یمہ دنیا کبنے دے دنیا کبنے م زبہ نہ لگی
 ژارمہ خیل خان، پہ دے خدا کبنے م زبہ نہ لگی
 وائیم چہ صحرا کبنے چرتہ لرے م ژوندن کوو
 شور دے گیر چاپیرہ، دے غوغا کبنے م زبہ نہ لگی
 زہ د یار پہ مینہ، او حُسن باندے سوے یم
 زہ جوئے رنخوَر یم واویلا کبنے م زبہ نہ لگی
 خلق دے فانی جہان کبنے خاندی خوشحالی کوی
 خوبن یم پہ خیل غم، هرے هوا سرہ م نہ لگی
 زہ سحر فنا بہ شم، ورک بہ شم، او هیر بہ شم
 ما سرہ غمونه د بقا دی دے فنا کبنے م زبہ نہ لگی

خوبونه م پیکه شو

ماوے زما خوبونه به ربتیا شی، خوبونه م پیکه شو
 دروغ م هر یو خوب شو، امیدونه م کچه شو
 ماوے چہ زہ به بنه شم غم مے لا د زبہ سوا شو
 ساقی محفل کبنے نشته جام د مینے م جوتہ شو
 ماوے زہ به مختار یم، جہانونه به حُما وی
 غلام یمہ زہ دلتہ، هر یو خیال زما لوچہ شو
 ماوے دنیا به باغ وی، رنگارنگ به وی کلونه
 نه باغ شته نه کلونه احساسونه م لمبه شو
 ماوے خوب د سحر دے منزلونه به زہ مومم
 خوبونه مے شو خاورے تول ژوندن م لولپه شو

﴿ غم ﴾

تام کور
 د زرگی روان کرو
 زه د غم د پاره
 نه ووم
 غمه!
 تام ژوند تالا کرو
 هره ورځ
 په بل بل رنگ کښی
 ته راځی ځما په لوری
 م د ژوند خوندونه یوسه
 احساسونه دردوم
 تام خلې نه خندا یوره
 زه له غمه غلې ناست یم
 زه په څه شمه
 خوشحاله
 ژوند کښی

ځائې د خندا نشته
 ځما برخه کښی
 دردونه
 ځما برخه کښی غمونه
 ځما زړه چا درد ولې
 غمه ته له ما قلا ر شه
 چرته لا ر شه
 په بل لوری
 گنی روح به رانه لا ر شی
 ځما خپل دردونه
 ډیر دی
 ځما خپل غمونه ډیر
 دی
 ماله ځان سره راوړی
 ډیر دردونه ډیر غمونه
 غمه ولې ژړوم
 غم مې برخه ازی دی

دنيا ده كه ليلا ده

گيلے له هيچا مه كړه، دنيا توله بے وفا ده
 كه رور دے او كه يار دے يا كه ښكلے دلربا ده
 مطلب چه دركښې نه وی يا دنيا درسره نه وی
 كړپړه څه كړپړه دا د غم ښكلے سودا ده
 هر څوك م ازميغلي دی په سترگو ما كتلی
 قلم باندے ئے ليكم، د زرگي م دا ژړا ده
 په سترگو ئے پردے وی د دنيا د مقصدونو
 خپل خدائے رسول ترے هيروی دا دنيا ده كه ليلا ده
 د ژوند لوئے كتاب كښې لولم زه سحر د ژوند رازونه
 دا شعر نه دے خلقه، د مطلب ډكه وينا ده

*** سراب ***

ژوند يو تش سراب دے منزلونه پكښې مه گوره
 ژوند خوشه صحرا ده محلونه پكښې مه گوره
 دے د شكو دشت كښې څومره ډير حقيقتونه دی
 ورکے قافلے دی، نشانونه پكښې مه گوره
 ژوند يو تور گړنگ دے دے گړنگ كښې وی تياره مدام
 ژوند د غم يو شپه ده، ته خوبونه پكښې مه گوره
 هر ساعت د ژوند كښې څومره ډير ډير فريبونه وی
 ژوند پيکه پيکه دے ته رنگونه پكښې مه گوره
 دے اوبو په غاړه خلق ناست وی درمرنجان گوري
 دے سيند كښې سپي دی نه لالونه پكښې مه گوره
 ژوند هغه پړاو دے مسافر چه ورته ځي راځي
 ژوند د تللو نوم دے راحتونه پكښې مه گوره
 دل به شے سحر دا وجود به شې ذرے ذرے
 ته په بے وفا كښې د وفا سرونه مه گوره

حما دلبر ته!

را خوشه محبوبه! ستا فراق په سترگو روند کړمه
 ستا هجر تباہ کړم م سترگو نظر نه لکي
 ستا د حسن نقش به هميشه زه په زړگي لرم
 مينه لرم زړه کښه د هيڅ څيز پر اثر نه لکي
 سترگه چه م ټلي م په زړه کښه تياره وړه ده
 تور راته جهان دے م د زړه هم نمر نه لکي
 څومره خوږويان دی خوم زړه کښه خپل صنم اوسي
 څوړ حما دلبر دے په ما بل يو دلبر نه لکي
 ستا دے تورو سترگو سحر څومره زخمی کړے دے
 مږ به شم له درده بيا دے داسے ځنجر نه لکي

حقيقت

دے پر حسه خلقو ته هيڅ څوک محتاجه مه کړے
 پر ضميره خلقو ته هيڅوک ليواله مه کړے
 رنگ، بنکله جامے، د سړيتوب تښخه خو نه دی
 اوکړه لږ ازمينت هسے پرے ځان ديوانه مه کړے

محبوب! حُمانہ لارے

زہرۂ درالہ مات کرو

محبوب!

حُمانہ لارے

پہت درالہ راکرہ

دھمہ

عمر غمونہ

زہرۂ دے سودائی کرم

ستا سودا بہ ماسرہ وی

رادے کرل داغونہ

پہ زہرگی

محبوب!

لارے

ستا پہ انتظار کبنے بہ ہمہ عمر م تیرشی

گرانہ دہ

ستا مینہ

محبوب!

دیر بے وفائے

مالہ بہ دے نخبہ

د یادونو خہ راکرے وہ

خومرہ مودے اوشوے

محبوب!

زہرۂ ستا ہیریمہ

نہ م خے لہ زہرۂ نہ

تازہ گے حُمانہ ورے دے

دیرہ م یادینے

محبوب! حُمانہ لارے

ہجر چہ دے زورشی

دلربا!

نوزہ بہ خہ کرمہ

ستا موندل بہ گران وی د ظالمو پہ دنیا کبنے

مر بہ شمع لہ غمہ

دلربا حُمانہ لارے

زہرۂ دے رالہ مات کرو

”پانرے پانرے“

خہ شومے ہغہ شپے ورخے

خہ شو ہغہ تیر عمر

زہ

یو گل غوتی وومہ

خان تہ سم کتے نشم

مخ نہ م بنائست شو

سترگو کبنے بنکلا نشته

نور د سترگو ورک شولو

ہر خہ شو بدل بدل

خان نہ زہ یریرمہ

زہ نہ مستی تلے دہ

ہیخ خوندو نہ لری

خوشے د غم کور شولو

پبنولا سو کبنے تاب نشته

دھن خوبولے دے

ژبہ م گونگرے شولہ

خلے لہ خندا نہ راخی

ہر ارمان افسوس شولو

ہر خواہش نیمگرے شو

زہ گل

د کلاب وومہ

چاپیرہ بوراگان بہ وو

اوس خزان راغلے دے

پانرے پانرے پروت یمہ

خاورو کبنے بہ خاورے شم

دغہ!

زہ انسان وومہ

ورخ د ژوند تمامہ شوه

تکہ تورہ شپہ راغلہ

تکہ تورہ شپہ راغلہ

﴿یو دوه تپے﴾

تہ بہ د کوم مجلس دیوہ ئے
زہ د ہجران پہ تاریکو کبنے مہ بہ شمعہ

مینہ فراق باندے زیاتیری
وصال پہ مینہ باندے اور اولگوینہ

پیرند کلو

مصنف: ایم طارق سحر

پیدائش: ۱۵ ستمبر کال ۱۹۶۴ء

دپلار نوم: یوسف خان

تعلیم: ایم۔ اے پینتو (پینتو آنرز)
ایم اے اردو
ایم اے اسلامی تعلیمات
بی ایڈ

چاپ کتابونہ: (۱) ددشت لاروے
(۲) ژوند یو سراب